

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JOZSEF. BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapestben 8. vidéken 10 fillér.

Városok kongresszusa.

Budapest, május 27.

Az ország törvényhatósági városainak küldöttjei két napon át fognak tanácskozni azokról a kérdésekről, amelyek együttesen érdeklik a törvényhatósági városokat. Nem lesz ez olyan kongresszus, amely csak arra való, hogy magnum áldomást csináljanak azon a címen, hogy — busulnak. Ugyanis a legtöbb kongresszus — nem szólva a tudományos gyűlésekről — azért keletkezik, hogy bizonyos társadalmi alakulatoknak a külön bajait, panaszait vitassa meg. És a legtöbb azzal telik el, hogy a sok bajtól, gondtól, üldözéstől sujtott kongresszisták nagyot mulatnak a szebb jövő reményében, nagyokat isznak „ügyük diadaláért.”

A győri kongresszus nem ilyen. A városok közigazgatásának érdemes képviselői komoly céltzatokkal, komoly kérdések megvitatására seregenek össze és ha mellesleg mulatnak is egyet — válják egészségökre —, az egész gyűléseknek komoly aktuális természetét nem lehet tagadni.

A közigazgatás reformját ismét sűrűn emlegetik; és noha az a reform, amely legközelebb napirendre kerül, nem is érinti a törvényhatósági városokat, mégis ennek a reformnak az ötletéből történik, hogy az adminisztráció hiányait, visszasságait és bűneit is firtatni megint erősen divatba jött. A közigazgatási Kérdések tehát mostanság állandóan aktuálisak.

Ámde a városok kérdése nem pusztán közigazgatási kérdés, aminthogy a győri kongresszus programja sem pusztán közigazgatási program, hanem hatalmas komplexumát öleli fel a közigazgatás aktuális kérdései mellett a társadalmi, kulturális és

közgazdasági ügyeknek is, szóval mindannak, aminek a város autonóm élete, ha kellőképpen szervezve van és egészségesen funkcionál, szolgálatot tehet. Ennek a változatos programnak minden tétele bizonyos a városi önkormányzat nagy hivatásának. Bizonyosága annak, hogy a magyar társadalom helyes fejlődésének, nemzeti szellemben való kialakulásának, megerősödésének az alapja ott van a magyar városi életben.

A magyar nemzeti társadalom legfőbb faktora végre is előbb-utóbb kell hogy végképpen a polgárság legyen. És hogy a fejlődés ezen az uton halad, azt nem lehet meg nem látnia annak, aki tiszta szemmel, tiszta kritikával néz a dolgok mélyére. A városok jelentősége egyre növeszik nálunk is, holott a hagyomány a megyei nemesség vezető szerepe mellett szól. A magyar városok hatalmas fejlődése — a magyar városokról szólva — egészen újabb keletű. És hogy a városok jelentősége olyan örvendetesen megnövekedett, azt két ellentétes pontról elindult rokonáramlat szerencsés találkozásának kell tulajdonítani. Egyfelől az ősi, németajku városi polgárság megmagyarosodásának, másfelől a városalapításra azelőtt nem hajló magyar faj erőteljes tömörülésének, amely a nagy magyar Alföldön is virágzó városi életet teremtett. A régi városi polgárság most előjár a magyarosodásban, sőt magyarosításban, a fajmagyar nép pedig egyre nagyobb rajokban huzódik be a városokba. És így meg végbe az a szerencsés vértömlesztés, amely egy-két generáción át a magyar városi életnek előre szinte be sem látható nagyarányú kifejlődését fogja eredményezni.

És ebben az alakulásban látjuk mi a magyar nemzeti, szabadelvű haladásnak leg-

biztosabb jövőjét. És ezért örülünk mi mindennek, ami a városi élet fejlesztését van hivatva előbbre vinni. És mert ehhez kíván eszméket adni a győri kongresszus, ezért üdvözljük mi igaz melegséggel a magyar városok kiküldöttjeit, kívánva nekik sok jó eredményt, hasznos munkálkodást.

BELFÖLD.

Goldis püspök Mangra Vazulról. A nagyváradi és bihari-magyar társadalom aggodalommal fogadta Mangra Vazulnak nagyváradi görög-keleti püspöki helynékké történt megválasztását. Elegendő okot adott erre Mangra Vazul dákóromán szereplése és az a tény, hogy megválasztását is főképp a tulzó oláhok mozdították elő. A *Nagyváradi Napló* tudósítója ezért alkalomszerűnek találta fölkeresni Goldis József püspököt, aki az újságíró előtt a következő fontos nyilatkozatot tette:

— A nagyváradiak meg lehetnek győződve arról, hogy a szeretetnek és halának sokkal erősebb szálai fűznek ahhoz a városhoz, ahol annyi szeretetet és rokonszenvet tapasztaltam mindig, *senhogy megengednem, hogy utódom és nagyváradi helyettesem egy „hazárduló” legyen. Nem mondom, hogy Mangra nem tévedett és nem követett el hibákat, — de ezt inkább félrevezetve és föllevalóinak befolyása következtében tette. Ma azonban ismerem az egyébként kiváló tehetségű Mangrát és szentül meg vagyok győződve arról, hogy politikai elvei és nézetei azonosak az enyéimmel és amellet, hogy egyházat teljes odaadással és buzgón fogja szolgálni, magyar hazájának is hű fia akar lenni. Ha egy pillanatra is eltűrném azt, hogy ő, mint nagyváradi helynököm, a magyar hazá ellen izgasson, nem volnék érdemes arra, hogy a püspöki keresztet viseljem.*

— Egyébként megválasztása után megmondtam Mangrának: Uram, barátom! Légy tekintettel arra, hogy Nagyváradon az én szememet fogod helyettesíteni, igyekezz tehát

duk meg benne. Tudom, tapasztaltam, minő jó-tékonyan hat ránk az ilyen rokonviszony. Bizonyára tudja már, hogy egy elmékedvén, azokra a szókra célozok, amelyeket ön ejtett ki ama gyümölcsös bárka mellett. Ön is kifejezte, homályos rövidséggel mindezt, amidőn így szólt:

— Nézze, a maga gránátalmái...

— Önnek s mindazoknak, akik engem szeretnek, ezek csakugyan az én gránátalmám. Önnek s barátainak az én személyem fogalma elválaszthatatlanul összeforrt ennek a gyümölcsnek fogalmával, amelyet jelképeimül választottam s amelyet én több és változatosabb jelenségekkel halmoztam el, mint amennyi a magvainak száma. Ha én azokban az időkben éltem volna, amidőn az emberek kiasván a görög márványokat, megtalálták a régi meséknek még nyirkos gyökereit, egyetlen festő sem vethetett volna engem vásznára a nélkül, hogy kezembe ne adott volna egy gránátalmát. Ettől a szimbólumtól elválasztani az én személyemet annyira volna mint kimszentni belőlem egy élő részt. De van e mai korunkban is érző és szüre fogékony elme, aki megérti ennek az én találmánynomnak egész értelmét és élvezzi zamatját. Avagy, ön, Perdita, nem nevelt-e a kertjében maga is egy gránátalma-ficskát, hogy virágozni és gyümölcsözni láthasson engem minden nyáron át? Nem ékesítette-e fel éppen ön ezt az „Éffrena fáját” azon a napon, amelyen kezeihez került a *Persephone* legelső nyomtatott példánya? Ime tehát, önnek és mindazoknak, akik engem szeretnek, én csakugyan megújítottam egy antik mesét, átváltoztatván magamat ideálisan és jelképesen a nagy Természet egyik formájába. Ugy, hogy ha majd meghalok (vajha a nagy Természet megengedné nekem, hogy előbb még befejezhessem életem művét), mondom, ha meghalok, tanítványaim a gránátalma színe alatt tognak engem tisztelni s leveleinek élében, színének bitorában, koronás gyümölcsének gazdagságában majd felismerik művészetem-

REGÉNY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Irtá: GABRIELE D'ANNUNZIO

(3)

— Ön az, Stelio — szolt végre gyöngéd mosolyával, lassan kiszabadítván kezét amazéből, — ön az Stelio, aki engem mámorossá akar tenni... Nézzén ide — folytatta aztán gyorsan, mintha másra akarná terelni a beszédet — nézze azt a nehéz bárkát, tele van a maga kedves gránátalmáival.

De a hangja zavarodott volt.

S nézték mind a ketten a víz nehéz járóművét, amely telistele vala e jelképes gyümölcsessel, megannyi apró piros bőrtokoeska tele gazdag, királyi adománynyal, félig nyitva egy részük, más részük zártan. Amazok mintha csupa biborgyöngyöt tartalmaznának. És az asszony elszalvta azokat a strófákat, amelyeket Hadész mond Perszefonának a szent drámában, mialatt Déméter lánya megkóstolja a végzetes gránátalmát.

— Óh Perdita, mennyi árnyékba tudja ezeket a szokat borítani — szakította félbe a verset a költő, amidőn a saját vörssorait ebben a bübös esthajnali színben hallotta. — Emlékszik-e még arra a jelenetre, amidőn Perszefoné bele akarja magát vetni az Ereboszba, miközben halálos félelemtől remeg az Okeanidák kara? Az ő arca hasonlít az ön arcához, ilyenkor, esthajnal táján. Sáfrányszínű ruhában jár az éjben, vértelen

arca a tragikai álarchoz hasonlít. Ez az ön képe, Perdita. Önre gondoltam, amidőn ezt a misztériumot írtam. Az a sáfrányszínű kis bársonyszalag, amelyet ön csaknem állandóan visel a nyakán, Perszefoné ruhájának színéhez szolgált előképül. S egy este, az ön lakásán, a midőn elbuesztam a homályos szoba küszöbén, ön egyetlen öntudatlan gesztussal kiváltotta belőlem ezt az alakot. Akkor született meg Perszefoné s ön gyorsan eltűnt az őstötét Ereboszba. Óh, szinte hallottam az ön zokogását, és mégis az örömmek árja futott át engem. Ezt még nem mondtam el önnek, ugy-e bár? Pedig az egész művet voltaképpen önnek kellett volna ajánlanom.

Az asszony lelkét bánat fogta el a költő szavainak hallatára. Bántotta az álarc, amelyet amaz rajta megcsodált; bántotta az öröm, amelyet amannak a lelke mélyén folyton buzogni érzett. Bántotta a saját maga vonásainak változandósága, az a ritka mimeló tehetség, amely arának izmain uralkodott, bántotta önkéntelen művészetehetsége, amely mozdulatait kormányozta és jelképes jelentőséget adott azoknak, bántotta ez a kifejezőteljes boru, amely a színpadon egy pere alatt a fájdalom csodás fátylát borította arcára s elfoglalta az elhervadt ifjúság nyomait. Gyötrelmes bánattal töltötte el az a gyöngéd és nemes kéz, amelyet annyira imádozt s amely mégis egyetlen adománynyal, egyetlen simogattással annyi szenvedést tudott neki okozni.

— Nem hisz-e, Perdita — szolt egy pernyit szünet után Stelio, belemérvélvén a tisztán eszörgedező gondolatok áradatába — nem hisz-e a titkos jövők jelekben? Nem a csillagvizsgálásról beszélek, sem a horoszkópok jeleiről. Így értem: mint ahogy sokan egy csillag vonatkozásából iparkodtak a valólnkat megérteni, úgy kereshetünk mi is vonatkozást a lelkünk és valamely földi tárgy között. Lassankint a lényünk teleszívja magát vele, az pedig megdicsőül általunk, mi végre a mi titkos fátumunk képét lát-

követni a békeszéknek és politikai jóvászágnak azon útját, amelyen én halaltam eddig és haladni fogok a jövőben is. Mangra ezt készségesen megígérte és szavában nem lehet okom kételkedni.

Szolgáljon ez a kijelentés megnyugtatóul mindazoknak, akik egyesek igaztalan támadásai folytán nyugtalanokva néznek Mangra nagyváradi működése elé.

A püspök e nyilatkozatából kiválglik az is, hogy Mangra Vazul megválasztását véglegesnek kell tekinteni és hogy a választás ellen beadott felebbzésnek sikere nem lesz. Román körökben hangsúlyozzák, hogy a püspöki helynök megválasztásának érvényességét az illetékes püspök kánoni megerősítése dönti el. Goldis József püspök pedig ugyanazon zsinati ülésen az eredmény kihirdetése után tüstént megadta Mangrának a kánoni megerősítést, így ezen kánonilag megerősített választás ellen sehohol semmi nem emelhető és felebbzéssel meg nem támadható. Ismétéljük, ez a román egyházi körök véleménye. Mi még a Goldis püspök fent közölt nyilatkozata után is hiszszük, hogy a görögkeleti egyház hazafias elemeinek sikerül mégis majd oly férfit a bhari oláh papság élére állítani, aki, hogy Goldis püspök szavaival éljünk, sohasem „tévedett és sohasem követett el hibákat.”

Az új államtitkár köszönete. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága május havi közgyűléséből Gullner Gyula belügyi államtitkárhoz üdvözlő táviratot intézett. Erre az üdvözlőre küldte Gullner az alábbi választ:

Nagyságos alispán ur! A vármegye törvényhatósági bizottságának határozata folytán Nagyságod által a vármegye közönsége nevében hozzám juttatott üdvözlő iratot örömmel és hálával vettem. Felkémek Nagyságodat, hogy az abban kifejezett nagybecsű megemlékezésért és kitüntető üdvözlőért, valamint a közgazdasági javítására irányuló törekvésem támogatásának biztosításáért a vármegye közönségének igaz és tisztelgetéssel köszönetemet nyilvánítni sziveskedjék. Legyenek meggyőződve, hogy teljes erőmből és egész meggyőződésem érvényesítésével oda fogok hatni, hogy az adminisztráció érdekeit szolgáló intencióim tényjeik a közjó emelésére *mielőbb érvényesítenek.* Fogadjon Nagyságod tiszteletom nyilváníatát, kész szolgálja

Gullner Gyula s. k.

A városok kongresszusa. Győrben holnap, hétfőn kezdődik a városok kongresszusa. Győr város zászlódiszben várta és fogadta ma a törvényhatósági joggal felruházott városok küldöttait, kik a délutáni vonatokkal érkeztek. Az elszállásolás után megtekintették a városbázát és a várost, este pedig ismerkedésre gyülekeztek a Vigadóban.

nek egynemely tulajdonságait. En magam, higyeje el Perdita, valamely mély rokonság folytán, ugy fejlődöm, mint az a növény, amelyben tetszett nekem a nagyszerű és égő élet felé való törekvésemet jelképezni. És ninesen zavar életem és művészetem közt.

Bőségesen, folyamatosan beszélt s az asszony lelke mintha finom kebellyé alakult volna, hogy esordultig magába fogadja ezt az áradatot. S amint aztán egyedül ott ülvé a barátjával, hallgatta az evezőlapátok halk loecantásait, képeletében szinte látta a nagy oszlopos udvarra sereglett végtelen embertömeget. És a szive megriadt egy kevésse.

— Oh mily különös az, Perdita, — szolt ismét — hogy a véletlen játéka mint jönnek segítségünkre. Nézze, a mult október egyik napján donna Andriana Duodo meghitt magához Buranoba. A délelőttöt a kertben töltöttük, ebéd után Torcellót tekintettük meg. Azokban a napokban én már a Perszefoné mithusában kezdtem élni, az egyes alakok lassan kialakultak már. Nos, evezvén a lagunán, ugy éreztem, hogy a Styx hullámai visznek, hogy utban vagyok a rejtélyes másvilág felé. Sohasem éreztem a meghalás érzését ilyen tisztán és ilyen édesen. A levegő nedves, langyos, gyöngyházzsínű volt, a lagunák a zűdséges szigeteskék közt kanyarogtak tova. Valaki beszélt, vitatkozott, szavait Kháron e csónakjában! A diésőre hangja ütötte meg fületem. Rám előzva mondotta Francesco de Lizo, hogy minő fonák dolog, hogy egy oly fejedelmi művész, mint én, kénytelen messzi elvonulni élni, holott egykoron ragyogó és ünneppel teli vala a velencei művészek élete. A diéső, szépség, erő és öröm magasságaiba ragadta őket a nép lelkesedése. Akkor megszólalt donna Andriana:

— Nos, én ünneppélyesen megígérem, hogy Stelio Efferánának meglesz a maga diadalmas ünnepe Velencében.

Ebben a percben az alacsony parton megpillantottam a nagy szürkeség és lim-lom közt

Néppárti gyűlés. A szentendrei választókerület néppárti polgári június 4-ikén pünkösd hétfőn délután 3 órakor Duna-Bogdányban népgyűlést tartanak, amelyen gróf Zichy Nándor fog előnökölni.

HIREK.

Budapest, május 27.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Május 31-én új előfize és nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **A király látogatásai.** Ő felsége a király kedden, folyó hó 29-én délelőtt 11 órakor meglátogatja a földtani intézet új palotáját s ott a földművelésügyi miniszter a földtani intézet tisztikarának élén fogadja. Azután ő felsége a tudományegyetem új központi palotáját fogja meglátogatni, ahol a közoktatásügyi miniszter és az egyetemi tanács fogadják.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter rendelkezése folytán a magyar kir. államvasutak kaposvári tápintézetének igazgatójává ideiglenesen Kalós Sándor magyar kir. államvasuti hivatalnokot rendelték ki.

— **Frigyes főherceg Párisban.** Párisból táviratozák: Frigyes főherceg nejevel és leányival ma délelőtt megnézte az osztrák pavillont, ahol Exner kormánybiztos és a kormánybiztosság tisztviselői kalauzolták őket. A fenségek teljes megalázkodásukat fejezték ki az izléses épület és a berendezése fölött.

— **Ferdinánd Károly főherceg házassága.** Egy berlini újság azt az érdekes hírt jelenti, hogy Ferdinánd Károly főherceg, a trónörökös legifjabb öccse feleségül veszi a spanyol király fiatalabbik nővérét Mária Terezia infansnőt. Ferdinánd Károly főherceg, aki most 22 éves, bátyjával, Ottó főherceggel valahol a délvideken utazgat. Hír szerint ellátogat Madridba is, és akkor közé fogják tenni hivatalosan az eljegyzés megtörténtét. Mária Terezia infansnő 18 éves és a két spanyol királyleány közül a szebbik. Madridban azt beszélik, hogy ugyanakkor férjhez megy az idősebbik királyleány is és az esküvő után a regenskirálynő Bécsbe utazik, ahol fia születése óta nem volt.

— **A honvédelmi miniszterlumból.** A király a honvédelmi miniszter előterjesztésére báró Csollók Géza miniszteri titkárnak, saját kérelmére lett végleges nyugalomba helyezése alkalmából, az osztálytanácsosi címet díjmentesen, továbbá dr. Egert József miniszteri segédtitkárnak a miniszteri titkári, dr. Vrabély Armand miniszteri fogalmazónak pedig a miniszteri segédtitkári címet és jeleget adományozta.

A pápa végrendelete. Kevés pápa élt, aki oly gondal figyelte volna meg a nagyvilág társadalmi alakulásait, mint XIII. Leo. A munkáskérdéstől a hatalmi kérdésekig majdminden társadalomtudományi tant és társadalomátalkító mozgalmat végig tanulmányozott és ritka körültekintéssel írta meg róluik alkotott kritikáját. Az enciklikák, amelyekben e kritikák megjelentek, egész kis könyvtárt tesznek ki. Legnevezetesebbjeiket most, a jubiláris év gyümölecéként összegyűjti a pápa, revidálja és végrendeletként hagyja utódaira és az egyházra. Az előszóban, amelyet a nagy műhöz készít, követendő zsinórmértékül állítja az enciklikákban kifejtett utmutatásait. Ez a maga nemében páratlan politikai végrendelet a jubiláris év végén jelenik meg.

— **Miksa császár utolsó szolgálja.** A tegnapi lapok egy zürichi távirat nyomán megírták, hogy ott meghalt Miksa császár szolgálja, Alceo Adamo, aki a tragikus véget ért császár kivégzötetésének utolsó szemtanuja lett volna. Tüdös József, Miksa mexikói császár volt udvari szakácsa, aki jelenleg Budapesten él és a VIII. Kölcsey-utca 4. szám alatt lakik, kijelenti, hogy a kivégzés szomorú napján csak ő volt halálra ítél ura mellett. A vesztőhelyen Miksa császár megcsókolta a kezében tartott medalliont, amelyben Sarolta császárnő arcképe volt és a szavakkal adta át neki:

— Add oda Lotimnak s mond meg neki, hogy ezzel küldöm utolsó csókomat.

Azután batizist kendővel letűrtte homlokáról a gyöngyöző verejtéket és a kendőt is Tüdösnek adta oda:

— Ebben volt utolsó verejtékem! — mondá.

A tragédia lezárása után Tüdös József visszajért Európába és küldetésében eljárva, kihallgatáson jelentkezett királyunknál, aki évi kegy-, illetőleg nyugdíjat biztosított számára.

— **Delegacionális ebéd.** Báró Wodianer Albert, a magyar delegáció háznagyja, ma a delegáció tiszteletére ebédet adott, amelyen résztvett: Herceg Esterházy Miklós, gróf Szapáry Gyula, báró Krieghammer lovassági tábornok, báró Fejérváry Géza Hieronymus Károly, Lukács László, Plósz Sándor, báró Nepesa Elek, gróf Csirály Antal, gróf Széchenyi Imre, Jekelfalussy Lajos altábornagy, Ernusz Kelemen, Lukács Antal, Horvánszky Nándor, Pulszky Agost, Klobusiczky János, Urbán Nándor őrnagy, Gajári Odön, Kőszeghy Sándor, Münneh Aurél és Zeyk Gábor.

— **Robilant gróf szobra.** Turinban, mint egy távirat jelenti, ma leplezték le gróf Robilant egykori miniszter emléksobrát az aostai herceg, Robilant gróf fia, a hatóságok és nagy közönség jelenlétében. Cattali volt külügyminiszter beszédét mondott, melyben Robilant grótot mint katonát, hazafit, diplomatát és államférfit magasztalta, aki meg tudta óvni Olszország tekintélyét.

— **Konfirmáció.** A kálvintéri református templomban a mai vasárnapon volt a konfirmáció, amelyben a fővárosi iskoláknak mintegy háromszáz fiu és

egy dusan megrakott gránát-almafát. Donna Orsetta Contarini, aki mellettem ült, diadalmasan fölkiáltott, s mindkét kezével feléje mutatott. Semmi sem tud engem annyira meghatni, mint a váagnak ilyen egyenes, keresetlen s fékezetlen kitörése.

— Imádom a gránátalmát! — kiáltott fel, s látni lehetett az arcán, hogy szinte már izeli a gyümölcs kellemes-savanyu zamatját. Meg voltam hatva, de Andrea Contarini, a férj, ugylátszik magában nagyon rosszalta a feleség életkéségét. Ez az ember maga a Hádész; hit nélkül, de törvényes házasságban éli életét. Végre a csónakos legények megértvén kívánságunkat, odaevetk a parthoz. Gyorsan partra ugrottam, s letörtem a gyümölcsöt. Pogány ajkammal megismételhettem az Utolsó vacsora szavait:

— Vegyétek és egyétek, ez az én testem, amely érettek adaték; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

— Mit szól hozzá, Perdita? Nemde azt hiszi, hogy mindezt kitaláltam. Pedig igazat mondok.

Azután folytatta:

— Donna Andriana szavát állotta. Ősi gazdag izlésstől hajtvá, valósággal dogának való ünnepet készített elő a dogepalotában. Olyant, amilyenek a cinquecento vége felé jártak. Eleinte Benedetto Marcello Ariannáját akarta a feledeésből elővinni és elmondatni véle sohajait ugyanazon a helyen, ahol Tintoretto lefestette Minosz leányát, amint a csillagkoszort kapja Afroditétól. Különbözn ezeknek a nagyszerű zenéselőadásoknak szép multjok van. Ugyanesek a Nagy Tanács termében 1573-ban adták elő Cornelio Frangipáninak egy mitológiai játékát, amelyhez a zenét Claudio Merulo írta. Az előadást III. Henriknek, a legkeresztényebb uralkodónak tiszteletére rendezték. Vallja be, Perdita, hogy őt megdöbbeneti ez a történelmi tudományosságom. Oh, ha tudná, hogy erről a tárgyról még hány más adatot gyűjtöttem halomra! Ezt

a tanulmányomat majd egyszer felolvasom önnek — büntetésül.

— De csak nem fogja ezt ma este az ünnepen előadni! — szolt meglepetve és nyugtalanokdva Foscarina. Attól tartott, hogy barátja szokott membánomságával fityeg akar hányni a közönség kíváncsiságának.

Stelio megértette barátónje aggodalmát.

— Ma este, — válaszolt nyugodt biztonsággal — elővök önöz egy korty szorbetre. Gyönyörködni fogok a szabad ég alatt pompázó ékes gránátalmafában.

— Stelio, mit művel! — kiáltott fel az asszony s felkelt ültéből.

Ebben a néhány szóban s ebben a gesztusban mennyi szemrehányás rejtözött s egyuttal annyira eléje varázsolta az a várakozó nagy tömeg kíváncsiságának hangulatát, hogy Stelio egy kissé megzavarodott. Látta a megszámlálatlan emberi fejekből összeállított óriás szörnyeteket a palota aranya és bibora között, érezte a feléje nyilalló tekintetek tömegét s a kíváncsiságtól kiszikkadt torkok lehetét. Egyszerre tiszttában volt a veszedelemmel, amelybe rohanni akart azzal, hogy egészen a pillanat ihletére bizta magát. S egyben megizelte az elme hirtelen elsötétülésének borzalmát.

— Nyugodjék meg — válaszolt. — Megyek a vadállatok közé, ad bestias, mint régen mondták s megyek fegyvertelenül. Nem jelent-e meg az imént az én biztató jelem? A torcellói csoda után lehet-e hinnünk, hogy hiába jelent meg? Még egyszer megjelent nekem intelnül, hogy csak azt cselekedjem, amire a Természet engem hajlandóvá tett. Ön pedig, kedves barátóm, jól tudja, hogy nem tudok másképp beszélni, csak a magam ihlete szerint.

(Folytatása következik.)

leányöndéke vett részt. A templomban óriási közönség gyűlt össze és ott voltak a budapesti lelkészek teljes számban élükön Szász Károly református püspökkel. Az Ur asztalánál Pap Károly lelkész mondta az ünnepi beszédet és Kőrös segédlelkész a könyörgést, mely után a növendékek felvették az Ur vacsoráját. A szertartás reggeli kilenc órától déli 12 óráig tartott.

— **Az utazó vezérkar.** A vezérkar báró Beck vezérkari főnök vezetésével ma reggel Fiuméba érkezett. A kikötőben az összes hajók és az épületek fel voltak lobogóva. A vezérkar az *Előre* gőzösön megsejmelte a kikötői munkálatokat, majd kocsin a brajdicai pályafestet nézte meg. Délben gróf Szapáry kormányzóval ötven terítékű dejeuner volt. Délután 4 órakor a vezérkar a *Leopold* hadigőzönsön elutazott Pólába, hová esti kilenckor érkezett.

— **Ünnepelet óvónők.** A kisdiednevelők országos egyesülete Halász Sarolta székesfővárosi óvónő működésének 25-ik évfordulójára alkalmából szép ünnepélyt rendezett. Az ünnepelet urnó kartzsai és tiszteifői nagy számban jelentek meg; ott voltak *Hanvai Sándor* VIII. ker. előjáró, *Berkes Imre* iskolaszéki jegyző és *Panberger* Alajos igazgató. Elsőnek *Róser Jánosné*, a kisdiednevelők országos egyesületének elnöke üdvözölte meleg szavakkal az ünnepeletet, majd gróf *Festetics Géza* tanácsjegyző a székesfőváros tanügyi osztálya részéről mondott üdvözlő beszédet, méltányolva az ünnepeletnek érdemeit. Ezután a tanfelügyelőség részéről *Adamovics Pál* tanfelügyelő beszélt, utána *György Aladár*, mint a kisdiednevelők országos egyesületének alelnöke szólt föl és végre *Angyal Malvin* óvónő meleg hangú hatásos beszédében üdvözölte a kisdiednevelők kiünnepeletét és az óvónők nevében díszes albumot nyújtott át neki, *Halász Sarolta* az üdvözlő beszédekre meghatóttan válaszolt, köszönetet mondva a lelkes ovációkért.

— **Boldoggá avatás.** *Rómából* telegrafálják: A Szent-Péter-templomban ma nagy ünnepelességgel boldoggá avattak 77 vértanút, akik Tonkingban és Kóchinában áldozták fel életüket. — A pápa délután a szokásos szertartások mellett a Péter-templomba ment, hogy zárt ajtók mögött imádjá az új boldoggá avatottakat. A főoltárt és a Bazilikát gyönyörűen kivilágították. Vagy 30.000 ember volt jelen az ünnepeleken. A pápát, aki a legjobb egészségnek örvend, élénk ovációkban részesítették.

— **Házasság.** *Ferenzi Károly* miskolci könyvkereskedő és kiadó foyó hó 31-én vezeti eltnáro Miskolcon dr. *Klar Vince* debreceni orvos leányát, *Klár Vilma*.

— **A szőlészeti kísérleti állomás igazgatója.** A király a földművelésügyi miniszter előterjesztésére dr. *Istvánffy Gyula* kolozsvári tudományegyetemi nyilvános rendes tanárt, egyetemi tanári címének és jelvényének meghagyásával, a VI. fizetési osztály első fokozatába való sorolással a központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelologiai intézet igazgatójává és a felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyam növénnytani tanárává nevezte ki.

— **Öngyilkos uriaszony.** Ez a címe volt annak a napibirüknének, amely dr. *Krascsenics Vilmos* veszprémi ügyvéd özvegyének öngyilkosságát jelentette. E hírre vonatkozólag most néhány helyreigazítást küld be hozzánk a család egyik köztisztelőjében álló tagja. Kerelmek készségevel konstatáljuk, hogy *Krascsenics Vilmos* nővére *Krascsenics Irma* (és nem *Vilma*) nem lett öngyilkos, szívészélhűdés okozta halálát, melyet siettetett folytonos bánkódása édes anyja halála miatt. *Krascsenics Vilmos* idegeit pedig a túlfeszített munka gyengítette meg. Egy ízben a veszprémi koresolyapályán elcsúszott s agrázakódást szenvedett és ez is hozzájárult ahhoz, hogy nem sokára azután elborult elméje. Ami végül az özvegyének öngyilkosságát illeti, annak okát csak találatni lehet, de biztosan senkinek mondhatná meg. A boldogult urnó rendezeti viszonyok közt élt, mert nemcsak férje után maradt tisztességes vagyon rá, de a saját jövedelméből is kényelemmel megélhetett volna.

— **Szegény diákok istápolása.** Követésre méltó szép példát mutattak a szegény iskolásfiúk támogatására a nyitrai főgimnázium volt növendékei. Az intézet új épületének felavatása alkalmával *Markhot* Gyula alispannal az élükön elhatározták, hogy alapítványt tesznek, amelynek kamataiból az intézetnek néhány szegény növendékét felruhazzák. Az intézet volt növendékeiből alakult bizottság, amelynek tagjai a város legtekintélyesebb polgárai, azonnal meg is kezdték működését és már eddig is vagy 2000 koronát gyűjtött össze a jótékony célra. A bizottság most az idegenben élő iskolatársakhoz is fordul és ezen az uton kéri mindazokat, akik valaha a nyitrai főgimnázium növendékei voltak, hogy adományaikkal gyarapítsák a jótékony célu alapot. Az adományok a bizottság pénztárosaéhoz, *Petrovics László* nyitrai főgimnáziumi tanarhoz küldendők.

— **Cseh népgyűlés.** Mint *Bácsból* nekünk telefontálják, ma ott a Praterben cseh népgyűlés volt, mely tiltakozott a lex kolisko ellen, mely szerint Alsó-Ausztria összes népiskolaiban behoznák a német tannyelvet. A gyűlés résztvevői azután cseh nemzeti dalokat énekelve vonultak át a Praterstrassen és Ringen. A rendőrség a tüntetők közül több embert letartóztatott.

— **Judásnál vendégségben.** Az oberammergaui tanítók legélelmesebbje, a tollforgató *Feldigl*, aki a passziójátékok muzsikáját dirigálja, kiadta az elmaradhatlan „kalauzt”, amely sok mindenről tájékoztatja a kis bajor városka látogatóit. Ebben a könyvcskében elmondogat egyet-mást arról a hatásról is, amelyet a passziójátékok a halgatóságra gyakorolnak és e közben a következő jóízű adomát beszéli egy jámbor, istenfélő asszonyról, egy híres tudós feleségéről.

Az említett asszony Oberammergauba érkezik és meglátogat egy ismerős családot.

— Szeretnék még egy-két napig itt maradni, ha volna szives megmondani, hol szálljak meg.

— Menjen Lang polgármesterhez (ez Kaifát játszotta abban az időben).

— Rosszul játszik, oda nem megyek.

— De hiszen az kitűnő játékos.

— Oh nem, nagyon ügyetlenül mozog és értelmetlenül szaval.

— Vagy úgy; keresse fel hát Diemert (Herodes szerepét játszotta akkor), az kifogástalan.

— Milyen szerepe is van annak?

— Herodest adja.

— Oda sem megyek, az is rosszul játszik.

— De, nagyságod, kérem, az a méltóság, az az alakítás!

— De ő Krisztus ellensége és Krisztus ellenségéhez nem szállok.

— Az már más. Hát akkor nézzem el *Mayer*hez, aki Krisztust alakítja.

— (Áhítatos szemforgatással.) Hogy merészelnek én, isten szegény teremtménye, Krisztus házában lakni?

Szünet. Hosszas gondolkodás.

— Tudja mit, nézzem el az egyik apostolhoz, valamennyien jó és jámbor lelkek, szinte ragyog ott a tisztaságtól minden.

— Köszönöm, megfogadom tanácsukat.

A jámbor asszonyság elbucoszik ismerőseitől és faluhosszat járják ezzel a stereotyp kérdéssel:

— Lakik itt apostol?

— A legtöbb apostolnak már van vendége, végre rátalál egy olyan apostolra, aki felajánlja neki szobáját, ahol az idegen nő boldogan pineuőre hajtja fejét.

Másnap újra megindul a passziójáték és mély meghatottsággal jár haza lakására a jámbor hölgy.

— Mily boldog vagyok, hogy ön apostol.

— Az apostol mosolyog és némán szivarra gyujt.

Szünet.

— Mondja csak, kedves barátom, milyen apostol maga?

— A furfangos paraszt köhéscel, és rejtegetni próbálja zavarát, de vendége faggatja:

— Hogyan mondja?

Merész elhatározással végre kiböki a híres műkedvelő:

— No hát — a *Judás*.

A jámbor asszony még aznap elutazott Oberammergauból.

— **A japán kivégzések.** A japáni kormány azon fáradozik, hogy a mikádó országában ujfajta kivégzést honosítson meg. Ez a kétségkívül modern kivégzés abból áll, hogy a halálra ítéltet egy szűk szobácskába zárják, a melyből egy légszivattyú minden levegőt kiszív. A szoba falán egy kis ablak van, a melyen át a hóhér figyelemmel kísérheti az elítéltet. A szobácskából egy perc és negyven másodperc alatt fogy el a levegő. Kísérleteket tettek egy nagy bernáthegyi kutyával, a mely minden látható szennvedés nélkül másfél perc alatt mult ki. Igaz, hogy ez a metódus nem származik valami előkelő helyről, a mennyiben a marseillei sintér használta először kőbor kutyák megölésére, de mindenesetre kevésbé kegyetlen, mint bármelyik eddigi módszer.

— **A halál virága.** Novelláiról igen megbízható történetet tudna faragni abból a rendőri hírből, mely *Dudig* Juliska 16 éves orosházi leánya öngyilkosságát jelenti. A fiatal leány, írja levelezőnk, dinnyét kapált a határban s egy barátjánál éppen hazafelé tartott, mikor zápor szakadt a nyakukba. Bemenedültek a temető oszsházába. Kijövet egy szép virágos sir mellett vezetett el az utjuk s a leány vágyakozó szemekkel nézte.

— Én tépek abból a szép nefelejtsből.

— Vigyázz, ez a halál virága, — óvta a másik, de azért téptek egy nefelejstet.

A csósz nem vette tréfára a dolgot, bekísérte a leányokat a plébániára. A plébános szeliden megfedte őket, hogy a sirok ékességét rontják s az egyik leány, aki katolikus volt, bocsánatot is kért lelkipásztorától. A luteránus vallású *Dudig* Juliska azonban nem szólt egy szót sem, dacosan hazament és — mérget ivott. Nemskára meghalt, keblén a temető nefelejtsével. A sir virága a sírba vitte...

— **Öngyilkos selyemtenyészést felügyelő.** Vasárnapi számunkban jelentettük *Uray* Mihály békéscsabai selyemtenyészési felügyelő öngyilkosságát. Negyvennyolc-ötven év körüli szimpatikus külsejű úri ember volt s Békés-Csabán mindenki sajnálkozással beszél szomorú végzetéről. Pénteken este — szokása szerint — a vendéglőben sörözött. Éjfél tájban félrehívta a vendéglőst és így szökött hozzá:

— Adjon nekem kölcsön száz forintot, de mindjárt...

A vendéglős megtagadta. *Uray* zsörtölődött egy ideig, aztán visszaült az asztalhoz és ivott szürkületig.

Mielőtt hazament volna, újból a vendéglőshöz fordult.

— Hallja, ha a száz forintot reggelig meg nem kapom, agyonlövöm magamat...

— *Uray*nek ugyanis másnap hivatalos körútra kellett volna indulnia és erre a célra kellett volna neki a pénz.

Hajnaltájban tért haza *Uray* és azt mondta szolgálójának:

— Te Miska, van-e száz forintod?

— Nincs nekem százados ur. Nem láttam én soha egy rakásnyit annyi pénzt.

— No pedig, ha láttál, ha nem, keríts nekem valahonnét, mert másképp baj lesz!

Uray ezzel intett a legénynek, hogy elmehet s megparancsolta neki, hogy reggel hat óra előtt ne zavarja, mert aludni akar.

Félóra múlva, mikor a szolgáló a felügyelő lakása előtt elment, meglepetve látta, hogy a gazdája az ablakon csúsz s a teste véres.

A helyszíni szemle megállapította, hogy *Uray* Miklós előbb az ágyon fekvő, borotvával átmeteszette lábain és kezsein az ereket s mivel ez rügtöni halált nem okozott, egy kardszíjjal felakasztotta magát az ablakfára. Néhány perc múlva meghalt.

Az asztalon két iv papiroszon elmázolt kusza írással két táviratszöveget találtak; mindkettőnek egy a tartalma:

Selyemgyár, Szegzárd.

Hivatalomról lemondok.

Uray, felügyelő.

Levelet is találtak, amelyet *Svingor* József evangélikus református lelkésznek írt Vadnára, Borsodmegyébe.

A főszolgabíró fölbontotta a levelet, melynek néhány részlete mindent megmagyaráz.

Unom az életet, semmi jövőm, multam meg csak szomorú, nem fűz semmi a világhoz, mert aki fűz, az messze van tőlem. Így egyedül élni meg nincs kedvem. Most arra kérek, kedves *Jósi* bátyám, légy szives az én kedves, áldott jó anyamattól arról értesíteni, hogy fia volt, de már nincs.

Azután elmondja, hogy ő nem erre a világra való volt, akinek vesznie kell, az csak hadd vesszen, mert bár feltett szándéka, de nincs benne erő, hogy az étellel megküzdjön.

Lám én — folytatja — szorgalmas vagyok, szeretem a munkát, de a bornak és kártyának ellenmondani nem tudok, mert ha tudnék, akkor mai napon nem lennék selyemtenyészési felügyelő, de még mindig katona; az igaz, hogy szándékkal senkinek rosszat nem tettem, mert sokkal jobb szívű vagyok, mintsem hogy megtehettém volna...

Végül bocsánatot kér anyjától, testvéreitől, nagybátyjától, elcsúszik attól, akit a magáénak szánt, de az övé nem lehetett. És így végzi:

Sirom felett ejtsek t is egy könyvet, hidd el, jót fog tenni az a siromban is. Isten veled, kérd kedves jó anyámat, hogy bocsásson meg a már meghalt fiának

Miklósnak.

Eddig szól a regény, amelyet hőse maga írt meg utolsó éjszakáján.

— **Halál a sírnál.** *Báthory* János ny. plébános tegnapelőtt a vizivárosi temetőben egyik kedves barátját temette s végezte a beszentelés szertartását. Az öreg plébános a halotti szertartás közben hirtelen rosszul lett s pár perc múlva kisenvedett. A plébános holttestét beszállították a Szent János kórház halottasházába, ahol ma díszes ravatalra helyezték s onnan is kísérték örök nyugalma helyére, a vizivárosi temetőbe. A kórház kápolnájában volt feialtva a díszes ravatal, amely előtt imaszómolyan a kórház igazalmas testvérei imádkoztak. A beszentelést *Berger* Márk, a kórház lelkésze végezte nagy pápi segédlettel, amely alatt az apácák énekkara adott elő megható gyászdalokat. Megemlítjük itt, hogy a temetés költségeit a kalocsai érsek, *Császka* György fűdözte.

— **Az öngyilkos gyáros.** *Steinschneider* Károly paplangyáros holtteste még mindig érintetlenül nyugszik a törvényszéki orvostani intézet halottasházában. A holttestet holnap bontják föl a törvényszék orvosi, s valószínűleg még holnap délután el is temetik az öngyilkossá lett gyárost.

— **Májusi ünnepség.** Ós-Budaváran. Május 31-ikén délután 4 órakor Ús-Budavára egész területén nagy májusi ünnepély lesz a Szűnidei Gyermekek-telep-egyesület, a Gyermekekbarát-Egyesület, a Gyermekek-védő-Egyesület és a Fehérkereszt-Egyesület javára. Az előadásokban résztvesznek *Loekhardt* bámulatosan idomított előfántjaival, *Hegelmann* légtornász fölülmulhatlan repülési jelenetével, valamint szerepeltek mindazokat a külföldi specialitásokat, amelyek nem kizárólag felnőttek számára valók, úgy hogy a gyermekek javára rendezett előadásokat a gyermekvilág is megtekintheti. Délután 6 órakor és este 10 órakor variété-előadások lesznek, amelyeknek változatos műsora a fiatal közönségre való tekintettel van egybeállítva. Párhuzamosan az előadásokkal *Bokody* Antal színtársulata a többi színpadon 4—5 rendkívül mulattató, de legkevésbé sem szenzációs darabokat fog előadni. A játékonny cetra való tekintettel a *Budai dalárdára* is megígérte közreműködését. Kívánatos volna, ha az előadás játékonny céljának az idő épp úgy kedvezne, mint a közönség tömeges részvétele.

— **Adókövetés.** A főváros adókövető-bizottságok holnap, e hó 28-án, a következő helyreizi számú házakban összeirt adókövetések III. osztályú keresetadó javait tárgyalni: a VI. kerületben az első bizottság 4118-tól végig, a második bizottság a külön meghívottakét; a VII. kerületben az első bizottság a külön meghívottakét, a második bizottság a külön meghívottakét.

(x) **Norma-szépitőszereket** használjon minden hölgy, mert néhány nap alatt széplőt, máifoltot eltüntet és az erőt fehérré, simává varázsolja. Bővebb felvilágosítást és részletes árjegyzéket ingyen küld *Steiner* Mihály városi gyógyszerár, Temesvár, Papnövelde-tér 23.

(x) **Linhart Vilmos** festő műtermében készülnek: Arcképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarell stb. festmények művészi kivitelben. Festett fényképeszeti háttértek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

Erős leányok.

Marcel Prevost új regénye.

Budapest, május 26.

A modern franciák közt talán *Marcel Prevost* a legkiválóbb, amikor a női gyöngesség megrajzolásáról van szó. Regényei az *Autome d'un femme*-től kezdve a sokat emlegetett *Demi-Vierge*-ig mind ezt a tárgyat ölelik föl nagy erővel és káprázatos színekben keresztülírt változatokban. És ime, most ugyanez a *Marcel Prevost* legújabb művével a női mozgalomhoz merészkedett, hogy kétkötetes regényben mind a két oldalról megvilágítsa, megmagyarázza. *Erős leányok*, ez a címe érdekes művének, amelynek első kötete a *Friederike*, a női emancipáció vállalkozását a fejlődés legmagasabb fokára emeli, míg a *Lea* című második kötetben, a javíthatatlan lovagias francia feltünteti azt a katasztrófát, amely az „erős leányok”-at visszahelyezi jogaiba, midőn az ifjú kedvesévé, a férfi nejevé és gyermekek anyjává lesz az „erős leány.” A regény maga teszi szükségessé a felfogás, amely egyoldalúságát, hogy oly cselekvénye legyen, amelynek kezdete is, vége is van. A párbeszédben azonban *Prevost* mind a két irányban igazságot oszt és a kérdésnek oly ideális felfogását mutatja be, amely valósággal meglepő tőle, aki korábbi műveiben a legerősebb realizmusnak hódol.

A női mozgalom vezető apostola természetesen nem francia nő, hanem egy idegen asszony. A magyar nőket „tisztelte meg” a híres regényíró azáltal, hogy közülük választotta ki regénye hősnőjét. A neve a magyar nőnek *Pirnitz* (?) és amennyire magyar hangzású a név, épp annyira ruházta föl *Prevost* az jövevényt a magyar nő lelki és testi szépségeivel. Nyilván *Prevost* is azért folyamodott ez alak megajzolásánál a magyar földhöz, mert mint annyi honfitársának, neki is fantasztikus fogalmi vannak a Duna-Tisza közéről.

Visszatérve *Pirnitz* kisasszonyra, el kell mondanunk, hogy beutazta Amerikát, Angliát, Németországot és Európának északi államait, hogy mindenütt új alapokra fektesse a női nevelést. *Pirnitz* kisasszonynak joga és alkalmja van ahhoz, hogy a férfitől és a férfi-uralomtól szabadon osezekedjék és érezzen. Csunya, nyomorék és megjelenése csak sovány, filigrán kezesekével emlékeztet a nőre. Első tanítványa egy szegény leány, akil szomorú sorsa tett fogékonyrá az új próféta-nő elméleteire. *Friederike* haragszik a társadalmi rendre, mert atyja elhagyta anyját és *Friederike*nek még atyai nevet sem adott. Ily hangulatban oktatja *Pirnitz* kisasszony:

— Ne törődjünk a multakkal, hagyjuk pihenni a holtakat. Új idők következnek. Boszud nem akkor teljesül, ha atyádat megátkozod, hanem akkor, ha megakadályozod, hogy jövőben ily bűnököt fiatal leányokon el ne követhessenek.

— Hogyan akadályozzuk meg ezt, hogyan védjük meg a szegény leányokat, amikor nincsenek erre törvények.

— Majd lesznek törvények is, de előbb reformálnunk kell az erkölcsöket. Európának ebben a szegletében nem tudják, vagy nem akarják tudni, hogy új kultúra van alakulóban, mely a két nem teljes egyenjogúságának alapján szabadítja a nőt amaz iga alól, amely a férfi uralmához, az anyai kötelességekhez láncolja. Mondom, egy új Éva támad majd, amely az elavult emberiséget megfitalítja és új erőt ad neki.

A magyar próféta-nő erre bőbeszédűen megrajzolja az új Éva alakját, amely a 19-ik század végén támadt és a 20-ik századot beragyogja majd fényével és dicsőségével. Európa minden nemzete ismeri már. Az álmódzó és misztikus, a martíromságig vakbuzgó szláv nő lemond nemének kiváltságairól, hogy versenyre keljen a férfival a lét küzdelmében. Erőtöljes, politikuss, okos és szüzes erényű az angol-szász nő, aki nem elégszik meg azzal, hogy maga felszabaduljon, meg akarja menteni a férfit is azoktól az alacsony szenvedélyektől, amelyeknek eddig ő maga is áldozata volt. Az ideges és munkás amerikai nő elavult elítéletek romjain óhajta felépíteni önálló boldogságát. Az északi vadonban vizsgálja a skandináviai nő a lelkiismeret kérdéseit és új felsőbb morált teremt, amely felszabadítja a nőt a törvény békei alól, amelyeket a férfi kovásolt ellene. Nyilván Ibsen *Henrik* hősnője, akire itt *Prevost* rámutat.

Pirnitz kisasszony folytatja:

— Nem ködkép ez. A modern Éva él Németországban, Angliában, a skandináv földön, Amerikában. A frivol Páris még egy ideig ellenállhat, de végre mégis mi fogunk győzni.

A lelkes *Friederike* még egy utolsó kérdést kockáztat, vajjon a modern Évák férjhez mehetnek-e. — Minden bizonynyal! Mi nem tiltjuk a házasságot; sok nőnek az a legjobb. De a házasság mégis csak a személyes boldogságot jelenti és semmi köze nincsen a leány védelméhez saját ségyene és szerencsétlensége ellen. Az erős leány a jövő ideálja, az a leány, amely szabadon járja a maga útját és a szellemi és erkölcsi erőt új arisztokráciáját képviseli. Oly nőket kell nevelnünk, akik fölülte állanak a férfiaknak és akik aztán a teremést hajdani urait magukhoz felemelik. Az erős leány az erkölcsök papnöve, a bűnök kiirtója.

És most, midőn *Friederike* már meg van győzve és meg van nyerve, *Pirnitz* kisasszony a mű megvalósításához fog. Telket szereznek, iskolát állítanak, új rajongók, köztük *Lea*, *Friederike* huga, csatlakoznak hozzájuk és a társadalom minden osztályából oda sereglenek a növendékek. Az iskola virul; az új tanok papjai támadnak. Az „erős leányok” megalapították Párisban is kolóniájukat. Ezzel végződik *Prevost* regényének első része.

De — ez a borzasztó „de”, amely a természet szemben állítja az emberi szellem minden tulhajtásainak és félszégeinek, ez a „de” hadat üzen az új Éva megteremtésének és az az „erős leányok” gárdájának is. Ösztönök, hajlamok, gyöngeségek jelentkeznek először szerényen, aztán mind erősebben, majd it, majd ott, majd az egyiknél, majd a másiknál, majd a harmadiknál. A meggyőződésé vált lelkiismeret meginog és fellázad és egy napon a szövetkezett nők legnemesebbike *Lea*, *Friederike* nővére térdre rogy a mesternő előtt.

— Erőm fogytán van és valóban nem tudom, hogy meg nem csalnának, ha nálad maradnék. Életem utolsó hazugság.

— Hazugság? — kérdi a mesternő, — hogy értem ezt?

Halkan, az idegen nőnek fülebe sugva, de azért minden szótagot élesen hangsúlyozva feleli a fiatal párisi leány:

— Igen, hazudom, szegyenkezem magam előtt. Veletek vagyok, mindent egy cselekszem, mint ti, lángolva a buzdogságtól dicsőrem a műveitek és ti is mindnyájan magatokénak vallotok. Tanítványainkat a mi tanáinkra oktatom, az asszony felszabadítására, az új Évára, az „erős lányra.” Nem is beszélök másról és ez zavarba ejt.

— Miért zavar ez téged?

— Mert nem úgy érzek, amint tanítom, — kiáltott föl *Lea*. — Nem érzek veletek és a mi utaink szétválnak. Hazudom, és ez a hazugság elviselhetetlen.

Lea felemelkedett és fel és alá járt a szobában. — Ha sejténéd, hogy mily üres a lelkem. Nincsen semmi kívánságom, semmi hitem. Semmi sem köti le szívemet. Ha iskolánk holnap bedőlné, vagy leégne, közömbösen, bánat nélkül tudnám nézni pusztulását. Ami engem lelkesített, most idegen előttem. Kis kedvenceim, akiket annyi szeretettel oktatam, *Alice*, *Georgette*, *Lydie*, akiket egy szerettem, mintha anyjuk lennének, — nem érdekelnék többé, miattam eltávozhattak. Még akkor sem tudnék sírni, ha meghalnának. Nyomorult vagyok, nyomorult nő. — Leanak kétségbeesésén, a legtisztább, a legjobb tanítvány

elkóseredésén török meg a magyar próféta-nő műve. Franciaországban nincs hely a új Éva, az „erős leány” számára.

Ezzel a tanulsággal végződik a regény.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Operaház.** Az *Operaház* kitünő vendégművésznője Budapesten való tartózkodását igen okosan használta föl arra, hogy *Ofélia* szerepével gazdagítsa nem éppen nagy repertoárját, amelyről már évek óta beutazza Európát. Gróf *Keglevich* István intendáns rendeletile, aki a külföldi vendégművésznő iránt a legnagyobb előzékenységet tanúsítja, *Máder* Raoul karmester már hetek óta csaknem minden nap megjelent a művésznő szállodai lakásán, hogy *Ofélia* szerepére betanítsa. Bizonny, megint nagyon kis közönség nézte végig e mai előadást is, egész széksorok üresen maradtak és a páholyok is szomorú képet mutattak. *Arnoldson* Sigríd előkelő művészetének és szívhez szóló hangjának teljes varázsával ruházta föl *Polonius* szerencsétlen leányát, és színészi alakítás dolgában teljesen a szerepre bízta, hogy *Ofélia* elegánsan szentelen és merőben intellektuális egyedségéhez simuljon. Közönségünknek különben még szebb hanggal és briliánsabb virtuozitással mutatta be *Bianchi* a tökéletes *Oféliát*. *Arnoldson* asszony, aki pompásan értvén a művészeti ökonómiahoz, a kerti jelenet áriájának — második és nehezebb — allegorizását elhagyta, az örülesi jelenetben aratta a legnagyobb sikert. — A kiváló művésznő méltó keretet talált az *Operaház*nak fényes Hamlet-ensemblejében. *Takács* Mihály, a ki egyre jellemzőbben éneklé a dán királyfit, — *Diósy* mint királynő és *Ney* Dávid, mint király, — és a kisebb szerepekben *Szendrói*, *Kornai*, *Mihályi*, *Hegedűs* stb olyan összjátékban mutatják be *Thomas* dalmúvét, amely bármelyik európai színpadon megállná a helyét. *Goluchowski* külügyminiszter és több osztrák delegátus is végigzongta az előadást és a híres bécsi balettől elkényeztetett urak feltünő lelkesedéssel tapsoltak *Balogh* Szidinek, a mi nagytehetségű fiatal primaballerinának. (G.)

** **Hegyi Aranka színésziskolája.** *Hegyi* Aranka, a *Népszínház* kitünő művésznője, a mellett, hogy továbbra is egyik ékessége marad az operett-színpadnak, az idei őszön színésziskolát nyit, amelynek ő maga lesz a játék mesternője. Főlegesen mondanunk is, hogy ezt az iskolát már előre is nagy nyereségnek tartjuk a magyar színművészetre. A művésznő ebben az iskolában bizonyára, mint játék mesternő is, érvényesíteni fogja azt a nagy művészi ízlését és tudását, amely művészetét a színpadon jellemzi. *Hegyi* Aranka ezt a színésziskoláját, a *Magyar Színpad* értesülése szerint, már az idei őszön megnyitja.

** **Népszínház.** Minden zugában telt ház előtt folyt le ma délután a *Népszínház*ban *Lumpácus* és a *három jó madárnak* az az előadása, amelynek egész jóvedelmét a színház igazgatója a karszemélyzetnek engedte át. Az előadás legnagyobb érdekessége, ami a teljesen zsúfolt házat is megmagyarázza, az a hangverseny volt, amelyet a *Nestroy* bohózat második felvonásába ékeltek be s amelyben sorra egymásután vonultak fel a *Népszínház* attrakciói egyegy kipróbált, leghatóságosabb énekszámukkal. *Blaha* Lujza leányával *Sárikával* az *Édes* című népszínműből énekeltek egy édes kettőt, *Hegyi* Aranka a *Cinka* Panna festői kosztümjében, a *Repülj fecske-met*, *Kéry* Klára a *Yes, Yes, Yes*-kuplét énekelte. Tapsfergetegek zugtak végig a nézőtörsen s el sem pihentek addig, míg a *Népszínház* kegyeltjei meg nem szereztek a közönség gyönyörűségét egy-egy ismétléssel. *Szirmai* egy szellemes monológot adott elő *A cilindert* címmel, amelyvel többször józú derültéget fakasztott. *Amon* Margit a *Nincs párom* kuplét adta elő a *Kis alamusziból* és *Fedák* Sári egy hatóságos tánckupléval vett részt a hangversenyben. Mindkettő zajos tapsokat kapott. Nagy derültégek közt adta elő *Kovács* Mihály a *Krista kezesrei* című énekes monológot, amelynek megvolt az aktualitása is abban, hogy a kristaélet nyomorúságát ecsetelte. A pompásan előadott monológ nagy hatást tett. Magában az előadásban *Solymosi*, *Horváth*, *Raskó*, *P. Lukács* Juliska, *Kápolnai* Irén, *S. Harmath* Ilona, *Z. Bárdi* Gabi, *Vidor*, *Kiss*, *Uyvári*, *Németh*, *Szerdahelyi*, *Delli* és *Izsóné* vettek részt. Az előadás a népszínlégi karszemélyzet javára ezer forintot fölül jövedelmezett.

** **Capus új darabja.** *Alfred Capus*, a párisi *Figaro* ismert, szellemes cikkirója, aki *Leontine férjei* című darabjával az idei évadban nagy sikert aratott, új darabot irt *Pénzért vagy életért!* (*La bourse ou la vie*) cím alatt. A darabban a párisi *Varietés-színház* fogja megnyitni jövő évadját.

Hangverseny. Szép számú hallgatóság előtt folyt le Farnadi Breitner Anna zongoratanárnó tanítványainak évszázó vizsgálója a bécsi zongoragyárosok szövetségének Váci-utcai termében. A tanítványok közül különösen kitűntek Goldberger Irén, Olga és Ilona, a Heisler-testvérek, Rosenthal Margit és Liblich Olga, a Schlesinger-testvérek, a Müller-testvérek és a Breuer nővérek, de valamennyi növendék bizonyoságát szolgálta annak a kitűnő metodusnak, buzgó tanításnak és céltudatos vezetésnek, amely a kitűnő zongoratanárnó nevét a főváros előkelőbb körében oly előnyösen ismertette. A hallgatóság lelkes tetszéssel kísérte a növendékek izlésteljes, szép játékát, tapsaiból részt juttatva a derék tanárnőnek is.

Szerződtetés. Porzolt Kálmán, a Népszínház igazgatója, tegnap Linhart Vilmos ismert festőt, a Népszínház mostani díszletfestőjét, két évre ismét szerződtette.

A Vígyszínház utolsó premijere. A Vígyszínház ebben az évadban utolsó premijere, mint már említettük, Valabreguenek *A mintaférj* című háromfelvonásos boházata lesz, amely kedden kerül bemutatásra. A boházot szereposztása a következő lesz:

Malivaud, tőkepénzes *Hegedűs*. — Aurora, a felesége — Nikó Lina. Jovelin Alfréd, kávékereskedő — Goth. Léonie, neje, Malivaudék leánya — T. Dell Emma. Clémentine — *Harusethy* Hermin. Thibaudier, ügyvéd — Gal. Klára Jovelinék szobalánya — Boros Ferike. Victor, komornyik — Bárdi. Felicia, komorna — Munkácsy Mariska. Mercérolle, rendőrbluzos — Győző.

Elmuthal és Kadelburg új boházata. Elmuthal és Kadelburg, az „Arany kakas” nálunk is népszerű német szerző, *A szigorú urak* címen új boházatot írtak. A darab az őszön fog bemutatásra kerülni Berlinben.

Bellinonoi gyöngékedése. Bellinonoi Gemma, aki olasz staggionejával a bécsi udvari Operában vendégszerepel, kénytelen volt gyöngékedése miatt vendégjátékát félbeszakítani.

Királyi hercegnő a színpadon. Az Odera mellett lévő Frankfurt különben másodrangú színházában érdekes előadás folyt le a napokban. Mosernek *Háboru a békében* című vígjátéka került színre a fő nő szerepben XXX. Reuss Henrik herceg nevével. Azi fju huszonegy éves hercegnő egyetlen leánya a szász-meiningeni örökös hercegnőnek és így unokahuga a német császárnak. Nem érdektelen felmenteni, hogy a német vígjáték hősnője, akit a hercegnő játszott, egész magyar hangzásu nevet visel: Övös Ilka. Az előadást, természetesen, jétékony célra tartották meg s még ennél is természetesebb, hogy a hercegnőnek zajos sikere volt. Színpadra lépő igazi hercegnőnek mindig zajos sikerök van!

Potrány a Theatre Francaisban. Párisi tudósítónk írja: A Theatre Francais tegnap esti előadása alatt zajos jeleneteknek volt színhelye. Francois de Curenek *Fossies* című revolucionárius tárgyú darabját adták elő több havi pihentetés után. A darab a jómódú polgári életnek ferdeségeit korbácsolja maró szatírával. A Theatre Francais közönsége természetesen inkább a gazdagok sorából kerül össze, minsem a szocialistákból, így történt azután, hogy az előbbieket zajongva, füttyelve fogadták a darabnak őket gunyoló erősebb részeit. Néhány szocialista viszont ellentétet rendezett, úgy hogy az óriási lármá miatt nyílt színen abban kellett hagyni az előadást. Eltartott félóráig, míg a rend helyreállott, úgy hogy a darab előadást folytatni lehetett. A rendőrség néhány tüntetőt letartóztatott.

Antigone — görögül. Sophokles: *Antigone* című tragédiáját a napokban görög nyelven adták elő, még pedig *Konstantinápolyban*. A konstantinápolyi görög kolónia tagjai vállalkoztak a nem könnyű feladatra, hogy a tragédiát ujgörög nyelven előadják.

Rostand állapota. Edmond Rostand, a *Cyrano de Bergerac* és a *L'Aiglon* szerzője, végre felépült hosszú, nehéz betegségeből. Az oly gyorsan hirre vergődött drámaíró legközelebb már elhagyja betegágyát s az orvosok a sétát is megengedték neki.

Mikádo a berlini Operában. Sullivan Arthur-nak világhíre jutott *Mikádo* című operette még ebben az évadban a berlini udvari Operában is színre kerül. Sullivan, amennyiben egészségi állapota megengedi, Berlinbe megy és maga fogja az előadást dirigálni.

Uj opera-oszillag. A londoni Covent-Garden opera-színházban egy oszillag tűnt fel, akinek tüneményes szoprán-hangja van. A fiatal énekesnő *Miranda* Lallának hívják s *Melba* asszonyhoz hasonlóan ausztráliai születésű.

Katonazene a Telefon Hírmondóban. A Telefon Hírmondó a tegnapi nagy matinéval fejezte ideig hangverseny szezóját, melyet az őszszel kezd meg újból. Ezután estenként addig, míg az Operaházban előadás van, azt közvetíti, különben pedig esti 8 órától 11 óráig katonai és cigányzene lesz hallható.

MŰVÉSZET.

□ **Lendvay Márton szobra.** A magyar nemzeti dráma művészet az uttörő hősné, a leghíresebb színészné, id. Lendvay Mártonnak szülővárosában, Nagy-Bányán szobor felállításán s szülőházának emléktáblával való megjelölésén fáradoznak. A mozgalom oly általános szimpatiaira talált a megyében, hogy az év őszén már a szobrot és emléktáblát valószínűleg fel is állíthatják. Most Szalmármegye főispánja, gróf Hugonnay Béla és

neje lelkes buzgalommal egy színházi estély rendezésén fáradoznak, melyen a budapesti Nemzeti Színház művészei közül is többen részt vesznek. Az estély jövedelmét a Lendvay-szoboralapra fordítják. Az előadást a szatmári új színházban tartják jövő hó 9-én este 8 órakor. A fényesnek ígérkező előadást a Himnuszdal kezdik, melyet a szatmári dalegylet és a honvédeknek adnak elő. Prológot ez alkalomra Bartók Lajos írt és fog előadni. Utána a Nemzeti Színház tagjai Sardou „Csapodár” című vígjátékát adják. Közreműködő fővárosi vendégek: Nádaj Ferenc, Csillag Teréz, Maróthy Margit, Gyenes, Zilahi. Az előadást a dalegylet éneke zárja be.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **A század büne.** Irta Rodriguez Ottolengui. Fordította Révész Paula. Arról a bünéről szól a regény, mely talán valamennyi bün között a legnagyobb, mert ártatlanok szenvednek miatta. Az apák bünéről, kik házasságon kívül született gyermekeikkel szemben nem ismerik el magukat apáknak. Hihetetlen ügyességgel szőtt mese keretében zajlik le a regényben egy megrondító tragédia. Sötét képekben vonulnak el előttünk az amerikai bünbarlangoknak megdöbbentő jelenetei, hogy kedves, megható idillek váltak öket fel. Ottolengui sajátos művészetrel olvasztja együvé a legjobban realizmust és a legszívesebb romantizmust. A szinte izgalmas érdekesítő regény az *Athenaeum* Olvasótára nyolcadik évfolyamának XV. és XVI. köteteként jelent meg. Fordítása magyaros és könnyed. Ára csinos vászonkötésben 2 korona.

Nagybányai muzikusok.

— Szerző a könyvről. —

A *Budapesti Napló* dívatba hozta, hogy színházi premijereket megelőzőleg maguk az illető szerzők is bemutatják magukat a közönségnek, számot adván azokról az etikai s más természetű okokról, amelyek műveik megírására hangolták.

Részemről nem lehet szó zindarabról, ami soha nem írtam s valószínűleg öreg napjaim alkonyán — nem is fogok már soha írni. De e helyett megírtam *A magyar zene a tizenkilencedik században* című most megjelent munkámat, amely a művészet ez ágának százados viszonyosságát, fényes és borús képei megrajzolását száz fejezetben (felvonásban is lehetne nevezni) tűzte feladatául.

E futó cikkem felvett címe alatt csak egy kis axendippszel óhajtom megtoldani a vidéki művészéletre való tekintettel, mely má már épp oly — sőt sok tekintetben talán még kihatóbb — nemzeti kultúrtényező, mint maga a főváros.

A hazai lapok hasábjai csak a legközelebbi napokban hoztak bővebb ismertetést a nagybányai művészletről, mely ott több év óta a képművészet körül csoportosulva, áldásosan hinti szét a szellemi magvakat, hogy minden téren kikeljenek s megérleljék a kulturális gyümölcsöket. Ezt az eléggé nem méltányolható értesítést akarom kiegészíteni az ottani már közel 40 év óta izmos gyökereket vert zeneletről, mely e nagyműveltségű kies bányavárosot zeneileg vezérszerzői magaslata emelte. Már a 70—80-as évtizedben alkalom nyílt nekem azzal közvetlenül megismerkedni (közlelben lakván nyáron s télen is) s azt teljességében móltányolni, sőt magam is ténylegesen résztvettem annak egy pár kimagaslóbb mozzanatában.

Hosszu vándorlásaim alatt bejártam Magyarország számos előkelő városát, megfigyelendő a vidéki zeneélet minden irányu fázisát és tényezőit, de jó lélekkel mondhatom, hogy kevés olyan fogékony s minden szép, nemes íránt felbuzdulni tudó hazafias lelkesedést találtam, mint Nagybanán. Mindig megvolt ott a részének télen-nyáron a maga rendes időnye s a város és vidéke nem egy kiváló műlveletben részesülhetett. Már a 60-as évtizedben híres volt e város, mikor *Reményi* is számos diadalkoszort hozott onnan haza; később *Menter* Zsófia, *Remmert* Mártha, *Siposs* Antal (László kedves tanítványai), *Blau* Gyula s más hírneves művészek mindig a legmelegebb fogadtásban részesültek e fenkölt szellemű városban.

De minek lehetett ez főleg tulajdonítani? Annak, hogy magában a város kebelében oly művészetvonzó mágnesek voltak az irányítók, akik vagy maguk is kiváló művészi képességükről, vagy műszeretükről voltak szélesen ismeretesek. Ott lakott ez időszakban gróf *Teleki* Sándor, a hírneves ezredes és műbarát, akinek háza kapuja mindig tárva volt bármily águ író s művész előtt. Ott lakik még most is a művészetéről és vendégszeretéről országosan ismert *Schönherr* Antalné urnó (a városi főkapitány neje), akinek háza és családjánál már több évtized óta

minden Nagybanán megforduló művész szintén a legelőkevényebb fogadás és felkarolásban szokott részesülni. Kitűnő zongoraművészné ő maga is, és épp oly otthonos a klasszikus, mint a magyar zeneirodalomban, melynek hívatott magyarázója, felkarolója. Sok-sok év óta életős lelke és irányítója a városi és vidéki művészeti életnek. Ahol így mecenások tették le a vidéki művészetet alapját: ott csak természetes, hogy az tartósan virul s országos jelentőségre emelkedhetett. Mikor a nevezett 80-as évtizedben többször elvonultan éltam a város közelében, nem egyszer voltam én is szerencsés megfordulhatni a kedves, művelt család körében s nem egyszer nyílt alkalommal már akkor meleg érdeklődésű eszméket cserélni vele a magyar zene magasra emelkedő napja s delelő pontja felől. Számos ily eszmecserét raktároztam én már akkor emlékeim közé, melyek most megjelent munkámban kifejezést nyertek. *Chopin* és művei képezték ilyenkor az eszmei és szellemi központot, mely körül ugy az elméleti, mint a gyakorlati alternatív tárgyalás forgott mint oly központ körül, amely a nemzeti zeneesztendőnyítésének netovábbját fogja képezni örök időkre. Legkedvesebb emlékeim közé sorolhatom e napokat s hogy most megjelent munkámban már érzőzetesen is meg nem emlékeztem róluk, csak szerénykedési mulasztásnak róható fel.

Nagybanya, mely manapság már számottevő központja a vidéki művészeteknek, úgy hiszem, megillető kiegészítést nyer e sorok által, melyek egyszerűsége egyik etikai motívumától is félrevonja a lepelt, *A magyar zene a 19-ik században* című munka megszületésével szemben.

Gróf *Teleki* Sándor szívélyes baráti viszonyban állván a Schönherr-családdal: valahányszor ott időztem, soha el nem mulasztotta gyakori látogatását, s elregélni változatos gazdag multjából több olyan incidens, amely a művészetrel kapcsolatban állott. *Liszt*tel — fénykorában — bejárta majdnem egész Európát s kalandjairól nem egy érdekes epizódot rajzolt meg. (A cigány művészeti vérről szólót be is vettem a 19-ik század egyik jellemzéséül.)

Ha én a vidéki zeneélet minden mozzanatát és ténykedését is a legkisebb részeltig meg akartam volna rajzolni művemben, nem egy, de tíz vastkos költre is lett volna szükségem. De *Nagybanya* akkor is kimagaslott volna.

Idősb Ábrányi Kornél.

EGYESÜLETEK.

(A Magyar Jogászegylet) ma délelőtt 10 órakor tartotta évi rendes közgyűlését dr. *Vécsey* Tamás egyetemi tanár elnöklété mellett az ügyvédi kamara dísztermében. A közgyűlésen a tagok közül jelenléttek dr. *Hammersberg* Jenő koronaügyész, *Toth* Lőrinc kuriai tanácselnök, *Székács* Ferenc kuriai bíró, dr. *Baumgarten* Izidor miniszteri osztálytanácsos, dr. *Fayer* László és dr. *Balogh* Jenő egyetemi tanárok, dr. *Kenedi* Géza, dr. *Friedmann* Bernát, dr. *Környey* Ede, dr. *Edvi* Ilés Károly, dr. *Gruber* Alajos stb. — Dr. *Vécsey* Tamás alelnök megnyitva a közgyűlést előterjesztette a mult évi jelentést.

Az évi jelentés első sorban az egylet nagynevű alapítójának és tiszteletbeli elnökének, *Csemegi* Károlynak emlékére 1899. október 29-ikén tartott díszülséről számolt be. Azután megemlékezik dr. *Telesky* István volt igazságügyminiszteriumi államtitkár elhunyatáról, aki az egyletnek és választmányának régi jeles tagja volt. Az egylet a mult év folyamán 19 felolvasó teljes ülést tartott, amelyen főleg az új büntető perrendtartással és a kereskedelmi törvény revíziójával foglalkoztak. A tagok száma a mult évben 154-gyel növekedett. Az egyletnek jelenleg 611 budapesti és 239 vidéki, összesen 850 tagja van. — Dr. *Fayer* László egyetemi tanár, egyleti titkár terjesztette azután elő a pénzüri jelentést. Az egylet vagyona 2508 forint. Mintán a jelentést tudomásul vették és a fölmentéseket megadták, megejtették a választásokat. Elnök lett: *Vavrik* Béla kuriai tanácselnök. Alelnökök lettek: dr. *Beok* Hugo, dr. *Vécsey* Tamás, dr. *Környey* Ede. Titkárok: dr. *Fayer* László, dr. *Ilés* Károly, dr. *Szladits* Károly, dr. *Vámbergy* Rusztem. Ügyész: dr. *Kenedi* Géza. Pénztárnok: dr. *Vámosy* Károly. Könyvtárnok: dr. *Tarnai* János. Választmányi tagokká választották: dr. *Balogh* Jenő, dr. *Barna* Ignác, dr. *Baumgarten* Izidor, dr. *Concha* Gvőző, dr. *Chorin* Ferenc, *Czorda* Bódog, dr. *Dárday* Sándor, dr. *Fabiny* Ferenc, dr. *Fodor* Armin, dr. *Friedmann* Bernát, dr. *Gruber* Lajos, dr. *Győry* Elek, *Halmagyi* Sándor, *Hammersberg* Jenő, *Hérics* Tóth János, *Hodóssy* Imre, dr. *Imling* Konrad, dr. *Kelemen* Mór, dr. *Kovács* Gyula, *Lányi* Bertalan, dr. *Márkus* Dező, dr. *Nagy* Dező, dr. *Nagy* Ferenc egyetemi tanár, dr. *Nagy* Ödön, *Oberschall* Adolf, dr. *Plósz* Sándor igazságügyminiszter, dr. *Reichardt* Zsigmond, dr. *Schwarz* Gusztáv egyetemi tanár, *Székács* Ferenc, *Székely* Ferenc, *Toth* Gáspár, *Tóth* Lőrinc, *Vargha* Ferenc, dr. *Wlassics* Gyula, dr. *Zelinka* Benő, dr. *Horváth* Jenő.

(Az Állat-és Növényhonosító Társaság) ma délelőtti tartotta XXXV-ik évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen a beteg *Gelléri Szabó János* helyett dr. *Balogh Sándor* alelnök elnökölt.

Az elnökség évi jelentésében első sorban a társaságot érő veszteségekről emlékezik meg. Megemlékezik kegyeletes szavakkal a társaság buzgó titkáráról: dr. *Majláth Béláról*, továbbá *Heggyessy Kálmán* választmányi tagról, kiknek emlékeztet a közgyűlés jegyzőkönyvével örökíti meg. A lefolyt év eredményeinek ismertetésében a jelentős kedvező adatokat mutat fel, jelezve az állattartó folytonos, fokozatos emelkedését. A múlt év nem volt kedvező a látványos mutatószámokra, ami a kedvezőtlen időjárásnak tulajdonítható: 1899-ben a belépti-díjakból csak 27.205 forint volt a bevétel, ami az előző évvel szemben 6000 forint veszteséget jelent. Az állattartó tavaly a bérletes és szabadjegyeken kívül 197.877 fizető egyént látogatta, egy teljes ötdrészessel kevesebb, mint 1898-ban.

Mintán a tisztviselőknél a felmentvényt megadták, a választásokra került a sor. Megválasztották titkárrá: dr. *Milassin Vilmos*, számvizsgálókká dr. *Hazucha Lajos*, *Madarassy Lajos* és *Tóth Arpád*, a választmányba pedig beválasztották: dr. *Blaskovich Sándor*, *Kállay Bertalan*, dr. *Rácz István* és *Vastagh Géza*. Végül az igazgatóságnak és különösen *Szerák Károly* igazgatónak köszönetet szavaztak.

(A Tusculanum) családi otthon házipítő-társaság szombaton este 7 órakor tartotta alakuló közgyűlését a Metropol-szálloda földszinti éttermében *Harmos Gábor* közigazgatási bíró elnökelete alatt. Az alakuló közgyűlésen, amelyen nagyszámú államtisztviselő volt jelen, dr. *Borbély Vidor* ügyvéd bemutatja a társaság alopzatáit, amelyeket a közgyűlés elfogadott s amelyeket megerősített végelt a belügyminiszterhez terjesztene fel. A közgyűlésen megválasztották az igazgatóság tagjait *Harmos Gábor* közigazgatási bíró, *Agayza Sándor* novvédnász ezredes, *Kolozsvári Endrő* posta és távirati igazgató, *Borbély Vidor* ügyvédet és *Kupler Mihály* mérnököt. A felügyelőbizottságba tagokul: *Koritsánszky Gyula* székesfővárosi számtanárnok, *Harmos Béla* m. a. v. felügyelőt és *Ambrus Kálmán* földmívelésügyi min. számvizsgálót. Közgyűlés után bankett volt.

SPORT.

*. Nemzetközi football-mérkőzés, A Budapesti Torna-Club első csapata és a *Ramblerok*, a bécsi válogatot csapat között ma délután folyt le a millenárius versenypályán az a mérkőzés, amely elé sportkörökben oly nagy érdeklődéssel tekintettek. A csapatnak összeállításra a következők voltak: *Bécsi válogatot csapat*: *Grohmann* kapuvéd, *Leuthe*, *Wachuda* hátvéd, *Wagner*, *Steiner*, *Rosenfeld* fedezetek, *Shires*, *Redfern*, *Windelt*, *Eipel*, *Foy* csatárok. B. T. C. I. csapat: *Stobb* kapuvéd, *Gabrovicz*, *Harsády* hátvéd, *Róka*, *Ordódy*, *Klebersberg* fedezetek, *Minder*, *Hojós*, *Mannó*, *Liecius*, *Ray* csatárok. A magyarok összjátéka ezuttal kifogástalan volt, a küzdelem állandóan a bécsiek kapuja körül folyt. A bécsiek részéről *Grohmann* kapuvéd, *Steiner*, de különösen *Wachuda* tűnt ki, míg a magyarok részéről *Stobbe*, *Ordódy*, *Roksz*, *Minder* és *Mannó* fejtettek ki kiváló ügyességet. Az első félidőben a magyarok, a második félidőben a bécsiek csináltak egy-egy goalt, így tehát az ellenfelek egyenlően kerültek ki a küzdelemből, ami a magyar csapatra nézve — tekintettel fatalágára — fényes győzelem számba megy. A versenyt rendkívül nagyszámú és előkelő közönség nézte végig, amely a magyarok szép játékát többször megtapsolta.

*. A francia Derby. Ma dőlt el a Chantilly gyepen, mint párisi tudósítónk jelenti, a francia Derby, roppant nagy közönség jelenlétében. A versenynek hetek óta *Jory* báró *Schieckler* lova volt a favoritja *Codoman* előtt, míg harmadsorban *La Moroniere-t* favorizálták. A versenyt izgalmas finish után ezutóbbi nyerte meg. Az első három helyezett ló a következő sorrendben érkezett a célhoz;

Prix du Jockey Club (Derby) Díj 100.000 frank. Távolság 2400 méter.

1. Baron Roger	<i>La Moroniere</i> lov.	Brennan
2. Mrs. Ephrussi	<i>Codoman</i>	W. Pratt
3. Schieckler	<i>Jory</i>	E. Watkins.

*. A hamburgi nagy díj. Egy hamburgi távirat szerint *Gross-Borsten*ben a mai löversenyen a hamburgi 100.000 márkás nagy díjat *Ordonanz* nyerte meg. Második *Hut* ab, harmadik *Xiamete*.

*. Bécsi löversenyek. Az első élenkobb versenynap volt ma a *Freudenau*ban. Igen nagy közönség, sok ló az egyes versenyekben s elég érdekes küzdelmek tettek érdekessé a mai versenynapot, melynek programján az *Aaron-handicap*, a *Vinea-verseny* és a nagy akadály-verseny szerepelt főszámképpen. Különösen érdekes volt az *Aaron-handicap*, melyet 13 ló közül *Charm* nyert meg, *Doppeladler*, *Regent* és *Fagon* ellen. A *Vinea-versenyben* *Carrasco* harmadik győzelmet aratta, a nagy akadály-versenyt pedig a tavaly kiváló képességű, de az idén eddig rosszul futott *Galitrac* nyerte meg. A részletes eredmények a következők:

I. Stadlani-díj. Díj 3000 korona. Távolság 1600 méter. Gróf *Henckel A.* *Osakerje* (*Chachner*) első.

gróf *Hunyady J.* *Waterlooia* (*Cleminson*) második, *Blaskovich E.* *Avar II.-je* (*Black*) harmadik, azután: *Campbell*. Itélet: Biztosan 1. hoszzsal nyerve, három hoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 51. Helyrefogadások: I. 50: 112. II. 50: 97.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1800 méter. B. *Königsvarter H.* *Pavolinia* (*Adams*) első, Mr. *Newmarket Vak Bottyanja* (*Bulford*) második, Mr. *Silton Barkarolja* (*Finan*) harmadik. Azután: *Hinderniss*, *Dalfy*, *Ladra*. Itélet: Biztosan nyakhoszzsal nyerve, 10 hoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 20. Helyrefogadások: I. 50: 56. II. 50: 68. III. 50: 101. A győztest 7100 koronáért tulajdonosa visszávásárolta.

III. Vinea verseny. Díj: 6000 korona. Távolság: 1200 méter. 2 évesek. *Sollinger R.* *Carrascoja* (*Wilton*) első, gróf *Henckel A.* *Heimechen* (*Cleminson*) második, gróf *Weinckheim D.* *Aide de camp* (*Adams*) harmadik. Azután *Honleány*. Itélet: Másfél hoszzsal nyerve, tíz hoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 18. Helyrefogadások: I. 50: 69. II. 50: 136.

IV. Aaron handikap. Díj: 5000 korona. Távolság: 1300 méter. *Blaskovich Elemér Charmera* (*Prudames*) első, gróf *Henckel A.* *Doppeladler* (*Southey*) második, gróf *Lemberg H.* *Regentia* (*Barker*) harmadik, *Szászbereki ménes Fagona* (*Slack*) negyedik. Azután *Cid*, *Diadal*, *Ronny*, *Leader*, *Loindelle*, *Ucalegon*, *Feodora*, *Isalco*, *Fragile*. Itélet: Könnyen egy hoszzsal nyerve, két hoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 88. Helyrefogadások: I. 50: 149. II. 50: 135. III. 50: 197.

V. Kétévészek eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. *Roboney G.* *Aranysője* (*Imre*) első, *Oborai ménes Mamirja* (*Gilchrist*) második, *Mautner V.* *Strohfeurje* (*Adams*) harmadik, azután: *Baedeker*. Itélet: Könnyen 3 hoszzsal nyerve, két és fél hoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 24. Helyrefogadások: I. 50: 66. II. 50: 94. A győztesre ajánlat nem volt.

VI. Bécsi nagy nyári akadályverseny. Díj 10.000 korona. Távolság 6400 méter. *Mautner V.* *Galitracja* (*Wheeler*) első, hg. *Auersperg F.* *Budaja* (*Williamson*) második, *Flesch A.* száz. *Wagnerje* (*Rosack*) harmadik, azután: *May* be, *Eins* *ins* *andere*, *Senator*, *Bugris*. Itélet: Könnyen nyolc hoszzsal nyerve, 4 hoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 28. Helyrefogadások: I. 50: 69. II. 50: 63. III. 50: 147.

II. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1200 méter. *Dreher A.* *Dognaja* (*Sharpe*) első, *Mautner V.* *Round the cornerje* (*Adams*) második, Mr. *Redgry* *Illusionja* (*Bulford*), azután *Jaskolka*. Itélet: Igen könnyen 4 hoszzsal nyerve, 3 hoszzsal 3-ik. Totalizátor: 10: 18. Helyrefogadások: I. 50: 67. II. 50: 114.

TÖRVÉNYSEK.

§§ **Bíróági kinevezések.** A király az igazságyminiszter előterjesztésére *Wittich Károly* brassói ügyészéi ügyész a marosvásárhelyi, dr. *Pap Sándor* budapesti büntető járásbírószázi albirót az egri, dr. ifj. *Janicsek József* kuriai tanácsjegyző albirót és dr. *Rabár Endre* budapesti V-ik kerületi járásbírószázi albirót a budapesti és László Zsidor lppai járásbírószázi albirót a fehértemplomi törvényszékhez bírákká, *Gyarmathy Ferenc* marosvásárhelyi járásbírószázi albirót a nagyvárosi járásbírószághoz járásbíróvá, *Zimmermann Kálmán* nyiregházi törvényszéki jegyzőt az ósai, *Deme Kálmán* zalaegerszegi törvényszéki jegyzőt az csáktornyai és *Bella Ede* nyitrai törvényszéki jegyzőt a segesvári járásbírószághoz bírákká, végül varaljai *Fuhrmann Andor* budapesti törvényszéki jegyzőt a karánsebesi ügyészéshöz alügyészévé kinevezte.

§§ **A szabelyi méregkeverők.** A temesvári esküdőbírószá szombaton kezdte tárgyalni a szabelyi méreggyilkosságok második sorozatát. A vádlottak padján *Kovács Éva* ült, aki *Korinnal*, a hírhedt méregszállító gyógyszerésszel szövetkezett. *Kovács Éva* annak felbujtására kevert arzénikumot agg férjének vacsorájába s ezzel elemészte. Az asszony töredelmesen bevallotta a gyilkosságot. *Korin*, akit *Ilaváról* hoztak a tárgyalásra, most is konokul tagad. *Góth* Ferenc ügyész hialbíntetést kért mind a két vádlottra, mert példát kíván szolgáltatni, mely e vidék lakosságát a már-már járványnya lajult mérgezéséktől elrettente. A verőket mind a két főbenjáró kérdésre igennel felelt. A törvényszék mind a két vádlottat életfogytiglani fegyházra ítélte. *Korinna* nézve az indokolás banguyozza, hogy nem lenett halálra ítélni, mert közvetlen elkövetett tettét az enyhítő körülmények tekintete vételével szintén csak életfogytiglani fegyházzal sújtották.

§§ **A óar kívánta.** *Gefkin* Jefimovics Ávrámot a pétervári esküdőszék tizenöt évi szibériai deportálásra ítélte, mert így kívánta az orosz cár. *Gefkin* Jefimovicsnak szörnyű büne van. Meg merte irni az igazságot, ezt a rettenetes orosz bünt, amely után éppen olyan büntetést mérnek ott ki, mint nálunk a gyilkosokra.

Pétervárt az esküdőszék ítél egy fiatal ember, *Gefkin* Jefimovics Ávrám 1838-t, aki egy törvényszéki ítélethez mérés és kíméletlen kommentárt írt s azt a kiltvárosi nép közt terjesztette. A mai tárgyalásról kizárták a nyilvánosságot, mert izgalmas jelenetektől tartottak. A vádléval felolvasása után az inkriminált cikket ismertették, melynek *Világút torony* a címe. Az érdekes cikkből a következők részeket ismertetjük:

Szavics Misa feje alól ellicitálták a vánkosit, hajléktalanok tettek feladásával és két hával együtt.

Elkeseredésében megverte az uzsorás órnagyot, aki tönkretette s a törvényszék három esztendő fegyház-büntetésre ítélte. Így történt s hogy megtörténhetett, az vérlázító. A felsőbb társadalmi osztályok, melyek kiszedik számból verejtékekkel szerzett kenyérünk utolsó falatát is, monopolizálják a földi igazságszolgáltatást s elítélik azt, aki féljajdulni mer, ha ók megrugdoszák, véresre marják. És ki jár elől a rossz példával, kinek a nevében történik mind ez a tengernyi lélekgyilkosság? Atyuska, minden oroszok rabszolgatartója, hallgass rám, neked is akarok egyet-mást mondani. Kérlek, adj egy kis szót a szegény Szavics Misa elárvult családjának! Nem, te nem adsz, tudom. Pedig néked nagy palotád van Péterváron, Péterhofban, Gacsinnán, Moszkvában, Kievbén, Karszkoje-Szeloban, Teodóziában s tudja Isten még hol. Néked emberszámra áll üres szobád, míg mi tizedmagunkkal hálunk egy ronda oduban, ahol a nyomorúság még gyermekorunkban öli meg erkölcsi érzékünket. Te kitartasz néhány ezer leltűttől, nekünk arra se jut keserves keresetünk, hogy emberi módon éljünk. Téged nagy díszszel, ünneppéggel fogadnak, ahová megy. Minket, ha az erdőben vagy egy hid alatt meghuzódunk, elűznek az embereid, mint egy vadat. Óh, atyuska, te nem tudod, milyen mélységes megálázása az emberi méltóságnak, mikor nap-nap után kiéhezve, fogcsikorgatva járunk embertársaink közt s mikor meg vagyunk fosztva otthonunktól és éhezve, fáva, holtra fáradtan üldöznek bennünket minden zugból, ahol meg akarunk húzódni. S amilyen példával a cár elől jár, azon a nyomon járnak a felsőbb társadalmi osztályok is. A legőrültebb tékozlás mellett ott van a megröjstöt nyomorúság, a csillógó pompa mellett a sötét, bűzös szenny, a léha mulatozás mellett a gyilkosságba és öngyilkosságba kergető gond. A szegény ember sorsa: dolgozni másokért s aztán elpusztulni. Néki nem jut ki az élet örömeiből, csak a gyötrelmeiből. Ha megházasodik, nem lehet boldog, mert nyomorog s nem szerezhet egy jó napot sem a családjának... Az elnyomottak és elhagyottak millióinak nehéz sóhajtsa száll az ég felé: igazalms Isten, tekints le szenvedéseinkre és könyörülj meg rajtunk!

A cikk fölolvása után a köztávdó félóraig tartó vádbeszédet mondott és Szibériába való deportálást kért: a cár megsértőjére.

Gefkin erre fölurrott:

— Mit akartok tőlem? Szibériába menjek? Nem megyek! Én nem vétettem semmit! A gazembereket küldjétek Szibériába, nem azokat, a kik az elkövetett gaszágokat ostorozzák! Mit vétettem én? Ti rugdosatok, véresre vertetek, megkínzóztatok s én megéreztem ezt és féljajdultam. Ti nem számoltok azszal, hogy nekünk is fáj, ha bánatnak? Vigyetek Szibériába, mit ér az? Bánjatok velünk emberségesen, ne raboljátok el kenyérünket és jogainkat, akkor minden jóra fordul.

A védőnek igen lanyha beszéde után a törvényszék Gefkin Jefimovics Ávrámot tizenöt esztendői deportálásra ítélte. Ezt a szigorú ítéletet maga a cár kívánta, a ki elolvasta a cikket.

TÁVIRATOK.

Krisztiania, május 27. A storting egyhangulag megszavazott egy millió koronát új gyorstüzelő lábori ágyukra és 55 szavattal 48 ellenében megszavazott egy fél millió koronát első részletül *Krisztiansund* megerősítésére.

Peking, május 27. (Reuter.) A diplomáciai karnak tegnap itt tartott tanácskozásán elhatározták, hogy felhívják a cunghijament amaz intézkedések közlésére, melyeket a kormány a boxerek ellen tenni szándékozik.

Az osztrák helyzet.

Bécs, május 27. A baloldal pártelnökeinek értekezlete délelőtti tanácskozásra gyűlt egybe. Az értekezleten résztvettek: *Liechtenstein*, *Lueger*, *Gross*, *Pergelt*, *Funke*, *Stürgkh*, *Schwegel*, *Baernreither* és *Kaiser* képviselők.

Viktoria királyné születésnapja.

Konstantinápoly, május 27. Az ifju-törökök itteni bizottsága *Viktoria* királyné születésnapja alkalmából üdvözlő feliratot nyújtott át az angol nagykövetségnek.

A Yildiz-palotában ma tartott rendkívüli minisztertanács az osztrák iradé végrehajtási módozataival foglalkozott, amelyről *Ormanian* örmény patriarka követeléseit teljesítették.

A háború.

London, május 27. A Reuter-ügynökség jelentí *Taaboschból* e hó 26-ikán este 6 órakor: *A boerok elhagyták a Vaal folyót*. Parancsnokaik egybegyűltek, hogy megbeszéljék, vajjon tanácsos-e a harcot folytatni. Egylőre a boerok *Mayerton*nál álltanak. Egy későbbi távirat jelentí *Taaboschból* ugyanarról a napról: *French* tábornok tegnap a *Lindequest* mellettí gázlónál átkelt a *Vaal* folyón. A lovasított gyallóságunk *Henry* vezetése alatt ma sikerült előnyomulni és a hi-

dat majdnem teljesen megmenteni. Csak egyik ivét a hidnak pusztították el. A boerok a Klipriver hegyen foglaltak állást. Az összes menekülők megegyeztek abban, hogy a bányákat el fogják pusztítani.

Dupuy beszéde.

Páris, május 27. Dupuy Charles volt miniszterelnök, aki a Haute Loire megyében szenátor-jelölt, levelet intézett a választókhöz, melyben kifejté programját, elítéli a nacionalizmust és a kollektívizmust és kijelenti, hogy a köztársaságiaknak ellene kell szegülniök a Dreyfus-ügy felújításának, mely oly sok bajt hozott Franciaországra.

A német flottáért.

München, május 27. A német flotta-egyesület bajor országos szövetségének gyűlésében Ruppel bajor herceg kijelentette, hogy Németországnak erős hajóhadra van szüksége. A bajor flotta-egyesület növekedése bizonyítja annak, hogy a bajor mindig kész a legtevékenyebben közreműködni, ha az egész német haza javáért van szó.

A kommun emléke.

Páris, május 27. Az 1871. év májusi hetének emlékére, melyben a kommun megbukott, mint minden évben, most is számos szocialista csoport összegyűjtött vörös zászlókkal kivonult a főderáltak sírjához és ott koszorúkat tett le. Széleskörű intézkedések történtek a rend fenntartására. Néhány csoport ki akarta bontani a zászlókat, de ezt a rendőrség megakadályozta. A tüntetők nagyon engedelmeskedtek a rendőrség intézkedéseinek.

Közigazgatási táviratok.

Páris, május 27. A hivatalos lap közli a franciaországi vetések állásáról szóló jelentést, mely szerint az ősi buza állása két megyében igen jó, 23-ban jó, 45-ben meglehetősen jó, 17-ben tűrhető és egyben közepes. A bevetett terület valamivel kisebb, mint tavaly. A tavasi buza állása öt megyében igen jó, 23-ban jó, huszban meglehetősen jó és háromban tűrhető. A bevetett terület sokkal nagyobb, mint tavaly.

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Államvasutak igazgatósága ez évi május 21-én 1.998.871 korona és 11 fillért szállított be pénztári fölösleg-gyanánt a központi állampénztárba. A jelzett összeg beszámításával az ez évi közpénzbeszállítás összesen immár 22.500.000 koronát tesz ki.

A veszprémmegyei gazdasági egyesület vasárnap tartott ülésében az egyesület elnöke, Fenyvessy Ferenc főispán választotta meg. Fenyvessy főispán nagy sajnálattal kijelentette, hogy a választást nem fogadhatja el. Az új elnökválasztást valószínűleg a jövő havi ülésen ejtik meg.

A magyar királyi országos központi mintapince ma délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését. Dobokay Lajos miniszteri tanácsos elnöklelte azt. Ezt megelőzőleg a Magyar bortermelők országos szövetsége tartotta közgyűlését gróf Szapáry István elnökelete alatt. Az előterjesztett jelentés szerint az 1899. évi folyamán a szövetkezeti tagok és termelők részéről beküldetett 1076-62 hektoliter bor, vásárolt továbbá a szövetkezet 1083-29 hektoliter bort és összesen kezelték a szövetkezeti pincében 7502-20 hektolitert. Az üzleteredmény-számla 1452 forint tiszta hasznót mutat, mely összeget egészen a részgyűlésrésztési alaphoz esatolták. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette és a felmentvényeket megadta. A jelentéshez Hammerberg Jenő koronaügyész szólalt föl. Mindenekelőtt köszönetet mond az igazgatóságnak, hogy a fennforgó nehéz viszonyok között is buzgalommal vezette a szövetkezet és mintapince ügyeit, továbbá indítványozza, hogy az igazgatóság innen sürgősen feliratos a földművelésügyi miniszterhez, kérve, hogy még ebben az évben rendeztesse el a mintapince újraszervezésének kérdése. Amennyiben pedig ennek nem volna a kívánt sikere, az igazgatóság vegye fontolóra a szövetkezet feloszlását. Csányi Agoston hozzászólása után a közgyűlés az indítványt elutasította. Az igazgatóság tagjai közül alapvetően egyhangúlag újra megválasztotta. Kivül az igazgatóságba mint új tagot megválasztottak lovag Ahsbals Lóth és a felügyelő-bizottságba rendes tagnak Marosi Ferencet, póttagnak pedig Rudnay Józsefet.

A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság igazgatósága közölni teszi, hogy a főváros élelmiszer-elekében, valamint a kisduna menti helyeken nyaraló és oda kiranduló közönség igényeire való tekintettel Budapest-Visegrád és Dömös között az eddigi rendes hajóirat megtartása mellett a nyári hónapokban még egy második hajót is fog járni, melynek menetrendjét legközelebb kihirdeti. Ez a második hajó öt napot kivételével naponként fog közlekedni és Budapestről délelőtt 9 és 10 óra között indulva délután 1 és 2 óra között érkezik Dömösre, honnan este fél 6 órakor indul vissza és fél 9 órakor érkezik Budapestre. Megjegyzendő, hogy a második hajó vasár- és ünnepnapokon a kirándulókra való tekintettel reggel 8 órakor fog indulni és csak Visegrád-Nagyvarosig fog közlekedni.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Előfizetés. Év alatt azt az időtartamot értjük, mely alatt földünk a napot egyszer megkerüli. Csillagászat évi van többféle. Ezek közül a közönséges életben a tropikus évet használják, amelynek időtartama 365-242255 középpont. A gyakorlatban azonban a napok törtjeit nem számíthatjuk. A Julianus naptár-rendszer azzal segít a dolgon, hogy egy év tartamát 365-25 napnak veszi föl s így minden negyedik évre 366 nap esik. Ezt nevezik szökőéveknek. Ez a számítás azonban hibás, mert a közönséges évet — ha csak kevés is — de tényleg mégis hosszabbnak veszi, holott az a csökkenés 400 év alatt 3-093 napra növekszik. A Gergely-féle naptár számítása tehát a leghevesebb, mely minden nappal elosztható évet s azonkívül a százas évek közül minden negyediket szökőéveknek vesz fel.

F. G. Ujjalu. Az eljárás éppen nem kiváltságos, mert a beküldött versekre egy-egy hosszabb üzenetben szoktunk felelni. Az öné bizonyára abban a csoportban van, amely most van bírálat alatt. A legközelebbi napokban megkapja a választ.

E. E. Pányok. 1. Az anarchizmus olyan állapot létesítése törekvésnek, amelyben a törvénynek és a törvényes kormányzatnak semminemű hatalma nincs. 2. V. J. született 1858-ban Aradon. A budapesti egyetem bölcsészeti fakultását végezte, azután újságíró lett. Sokáig volt a Pester Lloyd vezérírója. Majd a Pesti Napló s később a Budapesti Napló főszerkesztői állását és politikai vezetését vette át. 1899. nyarán a székesbői kerület országgyűlési képviselőjének választotta. Családos ember. 3. Arról itt ezen a helyen nem lehet szót adni. 4. Az országgyűlési képviselők 3000 forint évi fizetést huznak. 5. A háznyag a képviselőház gazdája. 6. 453 képviselő van. 7. Bizony: magyar-angol és angol-magyar szótár. Megrendelheti a Budapesti Napló kiadóhivatalánál, 4 forint 30 krajcárért. 8. Van ott több előfizetők is. 9. To Mister X. Y. = X. Y. urnak. To miss X. Y. = X. Y. ur hölgynek.

L. J. Székes-Fejérvár. A pályázat május 31-én jár le, tehát még folyamodhatunk. Kérvényét az Országos Iparegyülethez adja be. Címe: VI., Uj-utca 4.

R. H. B.-Szt.-Mihály. Az az újság igenis megbízható s ilyen kérdésekben szaktekinély.

G. J. A Nemzetközi Fürdőlapok szerkesztőségében, V. Fürdő-utca 4. megkaphatja azoknak a fürdőeknek a jegyzékét. Különben dr. Fodor Oszkár, a Népszínház titkára is adott ki ilyen jegyzéket, tessék hozzáférni.

Kantista állomás. 1. Zalavármegyei képviselők: Berger Ignác, Vlascics Gyula, Bogyay Máté, Mandel Pal, Lepsényi Miklós, gróf Zichy Aladár, Kálmán Károly, Mócsy Antal, Farkas József. 2. A Zichy és Hunyady grófcsaládok férfitagjainak névjegyzékét a góthai grófi almanachban találhatja meg.

V. E. Temesvár. 1. Azokat a pályázatokat a Kisdudnevelés című lap is hozza. Szerkesztősége: VI., Bajza-utca 27. szám. 2. Azt a jótékonyági alapot most dr. Weinmann Fülöp kir. közjegyző (VI. ker., Andrassy-ut 1.) kezeli.

L. K. Kovácsna. Ne hallgasson a rémitgetésekre. Legyen nyugodt, öccsének jövője lesz, fölteve, hogy jól végzi az Akadémiát. Először talán valamiféle tanulmányutra küldik, azután kinevezik valamely kereskedelmi konzulátushoz, vagy az Országos Kereskedelmi Múzeum valamelyik balkáni kirendeltségéhez. A protekciója is jó és biztató. Tudósításait mindig szívesen és köszönettel veszzük.

G. J. Verbóc. Annak a tanfolyamnak a felállítása még mindig csak terv. Mihelyt megtörténik e tekintetben a döntés, a hadügyminisztérium közlé fogja tenni a pályázati hirdetményt. Addig legyen türelmemmel.

N. Ö. 1. Hollandia tengeri Magyarországon a nemetallodói főkonzul: van Royen Henrik látja el. Hivatala: VI., Aradi-utca 48. szám alatt van. 2. Tessék valamely hamburgi tengerhajózási vállalathoz fordulni.

Drágavilma. A belügyminisztérium igenis tervez ilyen tanfolyamokat s azok szervezésénél figyelembe is fog venni bizonyos méltánylatot érdemlő szempontokat, de erről ma még korai volna beszélni. Majd ha aktualizálódik a kérdés.

W. S. Budapest. Méltóztatassék befáradni kiadóhivatunkba, ott megkeresheti a kérdések számát. Mi már nem emlékszünk rá, mely napon jelent meg az a cikk.

T. J. Budávs. 1. Műcsarnok annak a lapnak a címe, Ambrozovics Dezső szerkeszt. Megrendelhető e cím alatt: Műcsarnok, Városliget, 2. Vasárnapi Lapok, IV. Egyetem 4.

Régi előfizető. Az mindig a lakóhelyiségek speciális rendelkezésétől és a lakó izlésétől függ. Előbb ősmerni kellene mind a kettőt.

P. J. Budapest. A kérdezett cselekményre nincs szakasz büntető kódexünkben, de súlyos testi sértésnek minősíthető.

A. S. Károlyi-lánya. Nem közölhetjük, mert nem kaptuk meg. Ha még egyszer beküldi, szívesen közzéteszzük.

M. I. Jogosan tette, mert az csak orvosi rendelkezésre szolgáltatathatja ki. 2. Azt a vezércikket Kabos Ede kollelgant írta, Az 6 jegye a K. betű.

Brassó. Köszönik a szíves figyelemfelkeltést.

Aradi. A közös hadsereg szolgálati nyelve a német. Kérvényét tehát német nyelven kell betherjeszteni a közös hadügyminiszterhez. És nem magánaton, hanem hivatalosan. Különb nem veszik figyelembe. Még van rá ideje, adja be a folyamodást megegyezsere és német nyelven.

G. E. Pont jegy alatt Sváb Tivadár kollégánk ír. **R. Zs. Herceghaloms.** 1. V., Széchenyi-utca 12. szám. 2. Nem tudunk felőle semmi rosszat.

Régi győri olvasó. Nem illet meg, de udvariasságból meg szokás adni neki ezt a címet.

F. L. Bény. Kár minden lépésért, mert a kedvezmény nem kapja meg. Ez törvénybe ütközik.

21.994. számú előfizető. Szíveskedjék türelmemmel lenni, míg a kereskedelmi miniszter ebben a kérdésben intézkedik. Az összes lapok annak idején közölni fogják.

Pesti Lloyd kaszinó. 1. Egyszerre csak két osztályból lehet ugynevezett összevont vizsgát. 2. Egy-egy összevont vizsga díja 60 forint. 3. A vallás és közoktatásügyi miniszternél kell rá engedélyt kérni. Ha alapos okai vannak, meg is kapja. 4. Bár-mikor nem vizsgázhatik, csak 2. rendes vizsgálatok alkalmával.

Komoly akarat. Eltalálta, nem vált be. **129.893. sz. előfizető.** Ha évi lakás, akkor csak egy negyedére mondható föl. Mert a lakbére havonként való fizetése csak kedvezmény számba jöhet.

W. G. Zólyom. A kandidálás kérdése csak június hó második felében fog előlődni.

Kávés. Budapest. 1. A váltóképeség alapján kövétel fejében lefoglalható. 2. Ha a vevő hozzájárul meg, joguk van kocsiról kimérni.

130581. sz. előfizető. Dr. Böke Gyula egyetem tanár (IV. Reálutca utca 18.), dr. Krepuska Géza magántanár (VIII. József-utca 4.), dr. Lichtenberg Kornél magántanár (V. Nádor-utca 23.).

J. Jenő. Róser-féle nyilvános kereskedelmi tanintézet. VI. Aradi-utca 10.

P. M. A kérdett szerkesztőség címe: VII. Károly körút 6.

T. M. Hely. Az nem zugírászat.

S. Temesvár. Forduljon a kerület anyakönyvvezetőjéhez.

L. J. Novoka. A Háztartás szerkesztősége és kiadóhivatala VII. Kerepesi-ut 54. sz. a. van.

S. L. Fécél. Szíves ajánlatát — őszinté sajnálatunkra — nem fogadjathatjuk el.

Sorsjegyek.

R. S. Pincshely. 6505—33. számú Bazilika sorsjegye 12 koronát nyert.

R.-1. Kotor. — Régi előfizető. — **N. Ö.** —

J. K. Budapest. — **K. J. Bussyaháza.** — **N. G. Győr-Szent-Márton.** — **S. Gy. Tokod.** — **A. K. Zurány.** — **G. L. T-Babolna.** — **B. P. Kassa.** Sorsjegyeik nem nyertek.

Napirend.

Naptár. Hétfő, május 28. — Római katolikus: Emil vt. — Protestáns: Emil — Görög-ország: (május 15.) Pakóm. — Zsidó: Ijár 29. — A napféli 3 óra 54 percek. — Nyugszik este 7 óra 28 percek. — A hold két reggel 3 óra 39 percek. — Nyugszik délután 7 óra 27 percek.

A miniszterek nem fogadják.

A székesfehérvári magánépítési bizottságnak ülése d. u. 5 órakor az új városaházán.

Az építőiparosok kongresszusa előkészítő bizottságnak ülése este 7 órakor az építőmesterek egyesületében (Ferenciek házára).

Budapesti börténár.

A budapesti névenciklás egyházirodalmi iskolájának alapítási tennépleje délután 5 órakor a központi papnevelő intézetben.

Nemzeti múzeum: Állattára, nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Iparművészeti múzeum zárva.

Teknőcraja iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12 óráig.

Közlekedési múzeum a városligetben nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Országos képtár zárva.

Földtani múzeum zárva.

Mezőgazdasági Múzeum zárva.

Szabadalmi leltár (Érzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

Egyetemi könyvtár zárva.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyitva délelőtt 10—1 óráig.

Múzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Akadémiák könyvtár nyitva délután 3—5-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-10 délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintái és kereskedelmi történeti gyűjtemény, továbbá a ház-ipari kiállítás melyben az üzletvezetésű árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somosy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folles Caprice. VI., Róvay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállodája.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás konyhájával.

Petanovits Metropolis szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetés.) Újjonnan berendezett fényes étterem.

Futzer-pince Deák-ter naponta a pince ét-teremben Dobronyi Géza 1-6 rangú zenekarával hangverseny.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Hétfő, 1900. május hó 28-án.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1900. május hó 28-án.
Félemberek.
Színmű 3 felvonásban. Irta Malonyay Dezső.

Személyek:
Kun Béla Ivánni Radó Császár
Blanka Alszeji Ormándy Nádya
Hona Lágeti Braun Mihályfi
Gosvayné Márkus Kende Zilahi
Hedersényi Borsényi Szobaleány Batizfalvy

Kezdeté 7 1/2 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.
Hétfő, 1900. május hó 28-án.
Szeccszó.
Szatirikus korpék 5 felvonásban. Irta Lavedan, Fordította Ambrus Zoltán.

Személyek:
Gostardné Hunyady Alice Varsányi
Paul Gostard Fenyvessi Buranty Tapolczai
Labosse Hegedűs Gamba Győző
Labosné Mátráiné Rendőrbiztos Gyöngyi
Bobette Lánczy Jacob Bárdi
Riquiqui Boross Róza Munkácsi

Kezdeté 7 1/2 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.
Hétfő, 1900. május hó 28-án.
Kadétkisasszony.
Operette 3 felvonásban. Irta Fásator Árpád. Zenéjét szerzte Mader Raoul.

Személyek:
Williamson Németh Leila Ullah Bárdy
Lucy, leánya Küry Robertson Raskó
Billy Szirmai Wattkins Kovács

Kezdeté 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1900. május hó 28-án.
L. Komáromi Mariska assz. felléptével.
Szulamit.
Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövessy Albert átdolgozásából írták: Böthly László és Makai Emil, zenéjét szerzte: Davidsohn Emanuel.

Személyek:
Monád Kardos Szulamit Komáromi
Aron Mátrai Abigail Ledofsky
Absolon Ladiszlav Cingtang Iványi

Kezdeté 7 1/2 órákor.

URÁNY SZÍNHÁZ
Kerepesi-ut 21.
Hétfő, 1900. május hó 28-án.
Velence.
Irta Dessewffy Arisztid.
Kezdeté 1/8 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(Budán, a Krisztianvárosban.)
Hétfő, 1900. május hó 28-án.
A cigánybáró.
Nagy operette 3 felv. Jókai után irta Schnitzer J. Némethl ford. Gerő Károly és Raul Antal. Zenéjét szerzte Strauss János.
Kezdeté 7 órákor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1900. május hó 28-án.
A kut és a vadmacska.
(Szulamith-paródia.)
Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta Miklós Imre. Az énekszóvegeket és coupletákat írta Kövessy Albert. Zenéjét összeállította Váradi Aladár.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Hétfő, 1900. május hó 28-án.
Uj Szulamith
vagy: Abszolút Jakab Jeruzsalem fia.
Látványos parodisztikus bohózat énekekkel és táncpalával egy előképben és 3 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéjét szerzte Barna Izsó.
Kezdeté 7 órákor.

Segítsük a magyar ipart!!!

DÓCZI MÓR cipész
saját készítésű nagy cipőraktára.
Bpest, Kerepesi-ut 10/D.

Ajánlja csupán hazai bőrből a magyar munkások által készített csinos és tartós cipőket és eszméit, az osztrák és külföldi cipőgyártókkal összehasonlítva.

Férfi-cipő	Női cipő
Sima cipő borjúbőről ... 3.-	Fokete vagy ... 3.-
Betűtes cipő borjúbőről ... 2.20	divatos sár- ... 3.50
Füzes cipő borjúbőről ... 3.50	gomb ... 3.50
Sima cipő zergebőről ... 3.20	füzes rogata ... 2.40
Betűtes cipő zergebőről ... 3.50	igény elegáns ... 1.80
Divatos sárka ... 3.20	gomb, regatta ... 2.50
Égőgás forma ... 4.-	lakk-cipő ... 1.80
Szalón-vagy orosz ... 4.-	Lakk-tépi cipő, borszárkál ... 2.-
lakk, keztübor- ... 4.20	Szalón-v. orosz ... 3.50
szárral ... 4.50	lakk keztübor ... 3.50
Val. szarvabőr ... 4.-	szárral ... gombos ... 3.80
keztübor ... 4.20	Lasting 15cm. sely. csigall ... 2.70
Vilkes füzes, keztü ... 4.20	vál. Chevreau-cipők ... 5.-

Mindenemü gyermekcipőkben, továbbá női, házi- s tornacipő nagy raktára és minden fajta cipő-csere 30 kézával. **Fiúknak előrendelőre különösen gond fordítottak.** Művésznők előrendelő a helyükre. **Képes árjegyzék a csomagolással ingyen.** Megrendelések 24 óra alatt mértek szerint elkészülnek.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Pénztárnyitás 7 1/2-ór. Kezdeté 8 1/2-ór.
A Mulató 16-ra szállítottatva van.

Csak néhány napig a szenzációs májusi műsor.

Miss Amelia Stone
a jelenkor legérdekesebb opertt énekesnője.

La Jolie Nanon Lucia
párisi excentrikus énekesnő.

LE FOLLET
némajátékosok.
Ugyint fellépte az összes műsoroknak.
Ma hétfőn, május 28-án, először:

„Fürs Buckel Kraxentragen.“
Paraszt bohózat I. felv. Morré Károlytól.
Jegyek a nappali pénztárnál és elővetelben Weiss A. nagytársada Károly-körút 26.
A mulató villanyos világítását saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosa által készítették.

FOLIES CAPRICE
Ma nagy ujdonsági est!!
11 órákor:
Die Hochstaplerin.
Bohózat Leitner H.-től.
Meglőzőleg 10 órákor. Meglőzőleg 10 órákor
Szenzációs ujdonság!

A csonkafülv ember.
Bohózat. F. de Croiset eszméje után irta Etienne. Rendező Rott S.
Személyek:
Bachruch Jeremiásbagnykereskedő Pfeifer M.
Celia, neje ... Schindler M. G.
Hajnalka, leányuk ... Ferenczy Zs.
Dr. Kazár Ede ügyvéd, melesleg milliomm ... Rott S.
Dr. Spitz Gerő, ideggyógyos ... Steinhart G.
Szimathy Leó hírlapíró ... Püster B.
Gedeon, Dr. Kazár szolgálója ... Földi Gy.
Adonyi Mariska műlovarnó ... Jungwirth C.
Lili, szobalány egy budapesti nagyszállótban ... St. Lengyel G.
James, főpincér ... Echten K.

Ujságárús, távirószolga.
Történik napjainkban, egy elsőrangú budapesti nagyszállótban, Dr. Kazár külön lakosztályán.

KRÓNİKUS
Viszketeg, mindenféle sör, ótvár, bőrhámias, test-, kéz-, lábizzadás ellen orvosilag ajánlitatik az Erenyi-féle „Jentol-Salicil“, mely ezen bajokat a test bármely részén alaposan gyógyítja. Használati utasítással ára 3 korona.

„MAKACS“
Csusz, köszvény, derékfájás, hasogatók, szalgatás, szurás, máj-, lép-, gyomordaganat ellen biztos készítmény az Erenyi-féle

„NERVIN“
Postán megrendelhető: Erenyi Béla gyógyszer-tárától Szabadszállás 5. (Postmegye). Budapesti főraktárak: Török József, Király-utca 12. Dr. Budai Emil, Városház-tér. Dr. Egger, Váci-körút 17.

Dr. Lengyel nyirfabalzsam
kir. szab. Svédhonora.
Már magában véve aron vényű nyír, a mely a nyirfából kifolyik, ha annak törzset megfúrjuk, emelkedőket óia mint a legkínzóbb szélvészor volt ismeretes. Ia azonban ezen nyír, a feltaláló utasításai szerint halaszat aláhitattak át, csak akkor nyer ugyszólván csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről, a mely ezáltal fehéred és gyöngyözdé válik. Ezen balzsam kismintja az arcon a ráncokat és himlőhelyeket, így arczint, a bőrrök fehérségét, gyöngyözdéjét és fűszegét kiküszöböli; a legviribőlű idő alatt elvitelű a szőpök, mákfutó és aranyfogó, orrvesszők, léfakát s a bőr minden más egyéb tisztálanságát. Ara egy korcsnak használati utasítást 1 frt 50 kr. Kapható minden jobb gyógyszerüzletben.

A nyirfabalzsam által puhára leit úg konzerválásra ajánlitott ezzel egyidejűleg az Dr. Lengyel-féle

POPO-KRÉM
használati. Egy téglai 1 korona 30 fillér.

A dr. Lengyel-féle Benzo-e-szappan higiénikus szappan, mely a bőri enyhéde és fehéredé érdekében van a balzsam jó használati fokozati. Egy darab ára 1 korona 20 fillér.

Főraktár Magyarországi részére
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárára
Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 29. sz.

Magy. kir. államvasutak.
Pályázati hirdetmény.
A magyar kir. államvasutak igazgatósága az 1901. évi január hó 1-től augusztus hó 31-ig terjedő nyolc havi időközben összegyűlt és felelőskénti rendelkezésre álló mintegy 3880 drb üres repce égo és kenő olajos hordót eladni óhajtván, erre ezenel nyilvános pályázatot hirdet.

A fent kitüntetett mennyiség — a melyekre nézve a magy. kir. államvasutak semminemű kötelezettség nem vállalkozott — nagyobb vagy kisebb is lehet; emelőlőva köteles leond a vevő a fenti időközben tényleg összegyűlt és eladásra kerülő egész mennyiséget az általa felajánlott egy-ségár mellett átvenni.

Az összegyűlt hordók esetről-esetre, az 1901. évi augusztus hó végéig összegyűlendők pedig a reá következő hónap 25-ig fognak a gyűjtőszertárak által az illető vevő rendelkezésére bocsáttatni és tartozik a vevő ezen hordókat a felszólítás vétel-től számított 8 napon belül átvenni és a szertár-ból eltávolítani.

Az előtölti eladása kötelezettség nélkül azok állapotára történik, miert is határozottan kikötetik, hogy az ajánlatban világosan kiintetendő, hogy a felajánlott egy-ségárak a bármely állapotban levő olu hordókat értnek, a melyeknek minden, bár sérült alkatrészei, egy mint dongái, fenekeli és abroncsi megvannak.

Kikötöttük továbbá, hogy minden ajánló ajánlatával az e felett hozandó határozati kötelezettségben marad.

Az ajánlat rész mennyiségre is tehető. Az ajánló a jelen hirdetésben fel nem sorolt feltételekre nézve a magy. kir. államvasutaknak az óska anyagok eladásra íránt 1222/196. sz. a fennálló általános feltételeket kötelezőnek ismeri el, melyek 30 fillért a nyomtatványtól megszereshetők és melyek 60 fillérgyel és az ajánlatvélő aláírásával ellátva okvetlenül ajánlatához csatolandók.

Ezen feltételek az értük járó 30 fillér és 20 fillér postaköltségeknek a nyomtatványtárnak való beküldése ellenében kívánatra postán is megküldetnek.

Az ajánlatok kizáróló e ólra rendelt és anyag-leltárberendezési szakosztályunkban egy példányban ingyen kaphatók úrlapon, ennek rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki.

Az ajánlatban az ajánlati ár számokkal és szóval, végre a fenti feltételek elfogadása világosan kitéendő. Javítások- és vakarásoknak az ajánlatban előfordulóknak nem szabad.

Felhivatnak tehát a pályázati számdékozők, hogy ide vonatkozó kelően lepecsételt és (egy) 1 koronás m. k. bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: Ajánlat üres repce olajos hordók megvételére 74335/900. szám-ból 1900. évi június hó 16-ának déli 12 órájáig az anyag- és leltárberendezési szakosztályunknál (Andrássy-ut 73. sz. II. em.) benyujtani sziveskedjenek.

Bánatpénzkepen az ajánlott egy-ségár szerint ki-számított értékesség 50%-a az ajánlat benyujtását megelőző napon, déli 12 óráig a főpénztárnál készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Más ügyletek biztosítása letétünkben levő biztosítékok ezen ajánlat-hoz nem fogadtatnak el bánatpénzül.

Bánatpénz vagy alírt

Rózsatelep.
Valóságos földi paradicsom, fővárosához közel, rendkívül rogyenes és egészséges vidék, gyönyörű kilátással a Dunára és Budapest vidékére, másfelől a Kamara-erdő által határolva, kitűnő ivóvízzel, villamos közlekedéssel, vasúti és hajózási forgalommal még ifó, családi házak és hajózási építészere rendkívül alkalmas, kitűnő talaju 200—300 □ önkéntes parcellázott telek Kis-Tétényben, pártját ritkító, kedvező feltételek mellett eladó. A telek több, mint 400 már felépített villa között feksziknek a telep vezetett vízvezetékkel, a budapestiek által annyira kedvelt kiránduló hely, a budafoki sörház közelében. A fizetés az első 40 frtos részlet után havi öt forintny vagy heti egy forintos részletben törleszhető. Egy-egy □-ól ára 2 frt 50 kr. Bárki, még a legszegényebb viszonyok közt levők is, saját otthonra tesznek szert, tekintve a rendkívül kedvező fizetési módozatokat. Bővebb értesítést, prospektus-t a helyszínen való kálauzálás iránti megkérések Rauscher György látóterez urhoz, IV. Ónauer utca 1. sz. (Klotild főhercegnő-palota) intézendők.

4 1/2 ko.
Manilla Melange
kávé
elvámlva és bérmentve költségmentesen házhoz szállítva
7.50 kr.
Belák István
BUDAPEST,
VII., Rottenbiller-ut. 4.

Tüzmentes pénzszekrényeket, kasszétákat,
villamos vészjelző pénzszekrényeket, páncélszekrényeket és másolpreseket legjobb kivitelben és legolcsóbban szállít
HESKY TESTVÉREK
cs. és kir. szabad. hazai pénzszekrénygyára
Budapest, VI., Szabolcs-ut. 4.

Erdély részére főraktár: REMENYIK VIKTOR
vas-nagykereskedés
— Kolozsvár —

Zálogházi
cédluakat veszek. Eladók 13 latos ezüst evőeszközöket, grammja 5 kr., girandoliont, gyertyatartókat, hálaltálat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőeszközöket 138 frttól kezdve, dúv vászletek mindennemű ezüst műtörzök tárgyakban, arony férfilancok köllőgólóval, grammja 35 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 krtól, tula remon-tórák 6 frt. Grünberger Armin Béla örökösie Budapest, IV., Városház-tér 9., I. em. 23. Marisbázar. Képes árjegyzék bérmentve és ingyen. **Részletfizetésre is.**

Titkos betegségek
mindennemű impotentiát megoldó és a békés élet megelőző szerrel, alaposan gyógyítja
med. univ.
Dr. Fabinyi
v. körházi orvos, specialista
oly módszerrel, melyet sok ezer betegnél biztos eredménytel alkalmazott számos évi körházi gyakorlatában.
Eltérő elter folytán honorárium utólag is fizetendő. Lovelocke útjánál való az; kívánatra győzőszerrel. 18678.
Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. I. ea.
Béjart a lepecsételt. Külső vártékem.
Rendel: I. ostó 8-9-10.

ZOLA A pénz. A háború. Nana.
egyenként 3 kor. helyett 70 fillérré kapható a „BUDAPESTI NAPLÓ“ kiadólivalában, József-körút 18.